ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4644 ՄԱՅԻՍ 25/7 ՅՈՒՆԻՍ 1901 ՈՒՐԲԱԹ 19 ՍԷՖԷՐ 1319 ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4644

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական ու Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	Ղ.բ
» » » »	վեցամսեայ	70	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:

Ձեռագիրները թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերադարձուին:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատան:

ԱՌՏՆԻՆ ՀԱՐՑԵՐ

ԳՐԱՍԷՐ ԱՂՋԻԿՆԵՐԸ

Տիկին Տիւսաբի մահը՝ քանի մը շաբաթ զբաղեցնելէ ետքը մեր լրագրութիւնը, կենսագրականներով և ողբացեալ գրագիտուհիին արժանիքը վեր հանող յօդուածներով, մոռացութեան տրուեցաւ, —ինչ որ աշխարհի իրերուն տխուր՝ բայց սովորական մէկ երեւոյթն է:

Կը մտածեմ սակայն թէ, Մայտայի հեղինակին անհետացումը, որ զգալի անջրպետ մը թողուց հայ գեղեցիկ սեռին ուսեալ մասին մէջ, —թէեւ ինքը շատո՛նց ի վեր մեռած կեանքով մը կ'ապրէր, — պէտք էր որ ուշադրութիւնը հրաւիրէր այն դեռատի ու շրջանաւարտ աղջիկներուն, որոնք գրասիրական հակումներ կը զգան իրենց ներսիդին: Սրբուհի Տիւսաբ ալ իրենց պէս տասնըութը — քսան տարեկան էր ատեն մը, երբ դպրոցէն ելաւ, և առանց թերանալու իր ծնողական յարկին տակ ունեցած պարտականութիւններուն մէջ, ժամանակ գտաւ իր միտքը զարգացնելու, գրիչը վարժեցնելու, մէթոտիկ կերպով ընթերցումներ ընելու, մինչեւ որ գրական գործ մը արտադրեց, որուն յաջորդեցին ուրիշներ ալ, —և առանց իր մայրական ընկճող սուգին՝ թերեւս շարունակէր տակաւին հատորներ որոնց սերունդէ սերունդ պիտի անցնէին: Տիկին Տիւսաբ իր երիտասարդութեան է՛ն փայլուն օրերուն մէջ իսկ, գրող կին մը, դաշնակ զարնող կին մը, ընկերական ճիրքերով օժտուած կին մը ըլլալով հանդերձ՝ տանտիկին մըն էր, բառին ամէնէն աւելի ընտանեկան ու նահապետական առումով: Առաջին յատկութիւնները արգելք մը չէին ըլլար երկրորդին և փոխադարձաբար:

Ամէն տարի, այս եղանակին, Պոլսոյ դպրոցներէն ելլող շրջանաւարտուհիներու հոծ խումբին մէջէն քանի՞ աղջիկ կայ որ լրջօրէն ուզէ շարունակել ու կատարելագործել իր գիտցածը, և գրչի աշխատութեամբ անուն մը շինել իրեն ու օգտակար հանդիսանալ: Մեր մէջ արմատացած սխալ ըմբռնումներուն կարգէն է նաեւ դեռատի աղջիկներու և մանկամարդ կիներու մասին ունեցած գաղափարնիս, թէ անոնք տրամակարգ էակներ կը դառնան՝ եթէ գեղարուեստով ու գրականութեամբ ալ զբաղին, թէ առտնին աշխատութիւններ, ամուսնական պարտականութիւններ մէկդի կը թողուն՝ եթէ օրուան կամ գիշերուան մէջ քանի մը ժամ զոհեն մտաւորական յոգնութեան մը որ վայելք մըն է: Ընդհակառակը, օտար միջավայրերու և բարքերու պատկերացումները ցոյց կուտան թէ ուսեալ աղջիկը—բաւական է որ ինքզինքին հաւնած pédante մը չըլլայ, Մոլիէռի «Գիտուն Կիներու» խմբէն — աւելի՛ ճաշակով պիտի յարդարէ իր ննջասենեակը ու տանը հիւրանոցը, աւելի՛ հաճոյքով պիտի իջնէ խոհանոց՝ եթէ պէտք ունի, ու կարգուելէն վերջն ալ աւելի գիտակցօրէն մտերիմը ու խորհրդակիցը պիտի ըլլայ իր ամուսնին:

Եթէ այս ճամբով չի մեծնար հայ աղջիկը, յանցանքը ծնողքներունն է մեծ մասով, որոնք գիրքին, թուղթին ու գրիչին դէմ բնածին ատելութիւն մը ունին և կ'ուզեն որ զաւկըննին՝ վկայականը առնալուն պէս՝ շրջազգեստը կարելու կամ կերակուր եփելու միայն հետամուտ ըլլայ, եթէ աղքատ են, կամ դաշնակին առջեւ անցնելու ու սրահին մէջ ընդունելութիւն կատարելու զոհէ իր բովանդակ ուշադրութիւնը՝ եթէ հարուստ են: Յետոյ, քիչ մըն ալ բուն իսկ աղջիկներուն է յանցանքը, որոնք կիսատ ֆրանսերէն մը խօսիլ կամ հայերէն պարզ շարադրութիւն մը, — երբեմն ալ ոտանաւոր— գրել սորվելնուն պէս, ա՛լ մօրերնուն չեն հաւնիր ու հայրերնին կը քննադատեն: Մեր փնտռածը այս տեսակ աղջիկներ չեն: Կայ մաս մը, դժուար է ճշդել թէ ի՛նչ համեմատութեամբ որոնք որքան աւելի ուսեալ՝ այնքան աւելի համեստ կ'ըլլան, որոնց համար ամօթ մը չէ իրենց ծնողքին բարեմիտ տգիտութիւնը, և որոնք հաճոյք մը կը զգան մտաւորական աշխատութենէ: Ասոնցմէ շատ քիչեր՝ սակայն՝ երկչոտ փորձեր կ'ընեն բան մը թարգմանելու, հրատարակելու, — սպասելով որ հեղինակելու տարիքն ալ ունենան: Օր մը, երկու օր կը խօսուի ընտանեկան շրջանակներու մէջ. յետոյ, քմահաճոյք կամ պարագաներու բերմունք, ա՛լ մէյմըն ալ գրիչ չեն առներ ձեռքերնին, յարատեւ և լուրջ աշխատանքի մը կորովը չեն զգար: Կանխահաս դասալքում մըն է ասիկայ որուն դիմադրելով պիտի կրնային թարգմանչի կամ հեղինակուհիի գողտրիկ անուն մը շինել և դիրք մը առնել:

Ինչո՞ւ այս տկարութիւնը:

Լրագրութիւնը — առանց նախնական քայլերուն ասպարէզը — պէտք եղածէն աւելի ներողամիտ ու քաջալերող է սկսնակներուն համար, առանց սեռի խտրութեան: Դժբաղդաբար աղջիկները շա՛տ քիչ օգտուիլ կ'ուզեն այս հաճոյակատարութենէն, մինչդեռ պատանիները, երիտասարդները անյագօրէն կը վայելեն զայն:

Ֆեմինիզմի վրայ կը ճառենք շարունակ, կին փաստաբաններու, կին-բժիշկներու օրինակները կը յիշենք. գրագէտ կիները ամէնէն առաջ ունենանք աչքի առաջ. Տիկին Տիւսաբի գրական դպրոցը իր շարունակութիւնը ունենալու էր, մինչդեռ անոր հրապարակ ելլելէն մինչեւ մահուան թուականը անցող քսան տարիներուն մէջ հազիւ չորս-հինգ գրագիտուհի հասան:

Թո՛ղ մեր փափկիկ ու ծաղկատի օրիորդները խորհին այս պէտքին վրայ զոր իրե՛նք միայն պիտի կրնան լեցնել: Կնոջական գրիչը իր առանձնայատկութիւնը ունի, իր նախասիրական նիւթերը, իր ուսումնասիրութեան վերապահուած հարցերը: Էրիկ մարդու մը ձեռքը, որքա՛ն ալ ճարտար ըլլայ և որչափ ալ վայելչօրէն պատրաստէ գլխարկ մը, կնոջ մը մատները պիտի հպին անոր, ծաղիկներուն ու ժապաւէններուն, զայն գործածելի դարձնելու համար: Գրականութիւնն ալ իր կնոջական բաժինը ունի, զոր հասնող սերունդը չի մշակեր այն չափով որով պէտքը կը զգացուի: Վերջերս երկու համակրելի օրիորդներ մէյմէկ սիրուն վէպ թարգմանեցին Արեւելքի ու Մասիսի մէջ՝ Սիենքիէվիչէն ու Քարմէն Սիլվայէն: Յաջող նախափորձեր ու հետեւելի օրինակներ էին ասոնք, որոնք կրնան գրգիռ ըլլալ ուրիշ օրիորդներու որոնք գրական հակումներ ունին:

Պարահանդէսի մէջ կինը հրաւէրի կը սպասէ. գրականութեան մէջ կրնայ ինքնիրենը առաջ անցնիլ, և անգամ մը որ կարողութիւնը ցոյց տայ, հրաւէրները կը տեղան:

Գրչի աշխատութիւնը ու ժամանցը շատ մը տեսակէտներով բարերար ու կազդուրիչ կրնան ըլլալ հայ աղջիկներուն համար, — առանց հաշուի առնելու ապագայ Տիկին Տիւսաբներ ըլլալու հրապուրիչ հեռանկարը:

Տ. Ա.

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԿԱՐԳԵՐՆ ՈՒ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐԸ

Երբեմն անակնկալ հարցումներ կ'ուղղուին՝ որոնց հանդէպ մարդ կը տատամսի թէ ի՛նչ պատասխան տայ:

Հետաքրքիր մէկը կը հարցնէր ինծի անցած օր.

—Եկեղեցիի մէջ, Ս. Պատարագի ատեն, Աւետարան կարդալ, Վերաբերում ընել որո՞ւն պաշտօնն է:

Պատասխանեցի թէ՝—Սարկաւագին:

—Հրամանաւ Սարկաւագ մըն ալ կընա՞յ այդ պաշտօնը վարել:

Պատասխան տուի թէ՝—Ո՛չ:

—Ինչո՞ւ ուրեմն Եպիսկոպոսները—հարցուց—առանց ձեռնադրութեան, երբեմն ուրար կը ձգեն տիրացուի մը ուսին վրայ: Եթէ այդ տիրացուն իրաւունք պիտի չունենար Վերաբերում ընելու, եթէ պիտի չկրնար գո՛նէ Աւետարան մը կարդալ, ուրեմն ի՞նչ հարկ կար անոր ուրար տալու:

—Այո՛, —ըսի— եպիսկոպոսները երբեմն ուրար տալով՝ հրամանաւ սարկաւագներ կը կարգեն, բայց անուանական է, անոնք պաշտօն չեն կրնար կատարել, ըստ որում ձեռնադրուած չեն:

—Ուրեմն չէ՞ր կրնար ըլլալ որ՝ հրամանաւ քահանաներ ալ ըլլային ու միայն փիլոն կամ շուրջառ առնէին, առանց քահանայագործելու:

Այս անակնկալ հարցումին վրայ չի կրցայ խնդալս բռնել—հրամանաւ քահանաներ ալ չէ՞ն կրնար ըլլալ...—ի՞նչ պատասխան տայի... կրնան ըլլա՞լ ըսէի՝ թէ ո՛չ:

Չեմ գիտեր թէ մեր եկեղեցւոյ Սրբազան Հայրերը ի՞նչ պիտի պատասխանէին՝ եթէ այսպիսի հարցում մը իրենց ուղղուած ըլլար, սակայն ես, [illegible], բացարձակապէս մերժեցի.—ո՛չ հրամանաւ քահանայ կրնայ ըլլալ—պատասխանեցի—ո՛չ ալ հրամանաւ սարկաւագ:

—Ուրեմն ինչո՞ւ—աւելցուց դարձեալ մեր հետաքրքիրը—պահպանիչով մը ուրար մը կը ձգեն տիրացուին ուսին վրայ ու հրամանաւ սարկաւագ կ'անուանեն զայն՝ քանի որ չի կրնար ըլլալ:

Ահա՛ խնդիր մը՝ որուն վրայ խորհրդածելով՝ օրէնքի խանգարում մը կը գտնենք՝ յաւելեալ կրօնական նմանօրինակ ուրիշ խանգարումներու վրայ: Եւ արդարեւ, պահ մը ես ալ ինծի հարցուցի.—ի՞նչ կը նշանակէ հրամանաւ սարկաւագ, քանի որ սարկաւագութիւնը ինքնին կարգ մըն է՝ որ ձեռնադրութեամբ կը շնորհուի և որուն յատկանիշն է ուրարը՝ զոր եպիսկոպոսը կու տայ ընծայացուին՝ ըսելով — «Առ զսուրբ ուրարս ի ձեռաց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի»—որմէ ետքը իշխանութիւն կ'ունենայ ձեռնադրեալը Աւետարան կարդալու ու Ս. Խորհուրդը վերաբերելու:

Արդ, եթէ սարկաւագութիւնը կարգ մըն է և ուրարն ալ անոր աւանդը՝ ինչպէս փորուրարը՝ քահանային, ուրեմն պէտք չէ՛ որ եկեղեցական կարգ մը՝ ո՛ր և է եպիսկոպոսի մը քմահաճոյքին առարկայ դառնայ և, ուրտն ալ, խաղալիկ՝ եկեղեցիին մէջ շինծու սարկաւագներու ձեռքը, ապա թէ ոչ՝ ո՞ւր կը մնայ օրինաւորապէս ձեռնադրուած սարկաւագի մը վարկը: Իսկ եթէ սարկաւագութիւնը բացառութիւն կը կազմէ միւս կարգերուն, այն է քահանայութեան և եպիսկոպոսութեան, փափաքելի էր իմանալ թէ՝ եկեղեցւոյ ո՞ր օրէնքն է որ այդ բացառութիւնը դրած է, և եթէ այդպիսի բացառութիւն մը չընդունիր եկեղեցւոյ օրէնքը, ի՞նչ կը նշանակէ ուրեմն հրամանաւ սարկաւագ կամ, ուրարակիր:

Մեր նախնի երանաշնորհ Ս. Հայրապետները, խիստ գեղեցիկ դասակարգութեամբ մը սահմանագծեր են եկեղեցական Աստիճաններն ու Կարգերը:

Նախ դպրութեան չորս աստիճանները կը տրուին օրհնութեամբ եպիսկոպոսին՝ որ նոյն աստիճանաւորները, եկեղեցւոյ մէջ, իրենց պաշտօններուն ունեցած ձեռնհասութեանը համաձայն, կը կոչէ, ի պատեան ժամանակի յԱստիճան Կիսասարկաւագութեան՝ տուչութեամբ ուրարին՝ զոր ընծայացուն իր ձախ բազկին վրայ պիտի կրէ՝ ցորքան միայ այդ աստիճանով, իսկ երբ արժանաւոր կը գտնուի աւագ-սարկաւագութեան, ա՛յն ատեն, ձեռնադրութեան իրաւունքով, ուսին վրայ կը կրէ զայն՝ որ ետքը, դարձեալ ի պատեան ժամանակի, երբ քահանայութեան կարգը կը ստանայ, իբր քահանայութեան լուծը կը դառնայ՝ երբ եպիսկոպոսը ուսին վրայէն առնելով «արկանէ զպարանոցաւն և ասէ» (Մաշտոց)—Առ զլուծ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. զի լուծ նորա քաղցր է եւ բեռն փոքրոգի:

Ուրեմն աստիճանաւ կը տրուի ուրարը անոր՝ երբ արժանաւոր է և ստացողը հարկ է որ ուրարին իրաւունքը ի գործ դնէ, ա՛յն է, Ս. եկեղեցւոյ մէջ, պատարագի ատեն, Գիրքի Աւետարանը կարդալ ու Ս. Խորհուրդը վերաբերել: Երբ այս պաշտօնները վարելու արտօնեալ չի պիտի ըլլայ, ի՞նչ հարկ կայ ուրեմն, առանց կիսասարկաւագութեան աստիճանն ընդունած ըլլալու, տիրացուի մը ուսին վրայ ուրար անցընել:

Եթէ հարկ է բուրվառ ընելու կամ Աւագ-սարկաւագներու օգնելու և կամ պարագային աւագ—սարկաւագութեան պատրաստելու համար պաշտօնեաներ որոշել, ո՞չ ապաքէն կիսասարկաւագութիւնն այդ բաներուն համար սահմանած է եկեղեցին, և, եպիսկոպոսները աւելի լաւ չէ՞ն ըներ որ՝ այդպիսի պարագայի մէջ, փոխանակ հրամանաւ ուրար գնելու իրաւունք տալու և օրէնքի դէմ գործելու, օրինաւորապէս կիսասարկաւագութեան աստիճանը տան այնպիսիներուն:

Վ. ՐՈՑԸ

ԱՅԱՍՈՒԼՈՒՔԻ ԲԱՆԱՅԻՐԸ

Մայիս 21ին շաբաթ երեկոյ՝ Այտընի կայարանը հոծ բազմութիւն մը ժողոված էր, անհամբեր սպասելով այն շոգեկառքին որ զիրենք Այասուլուք պիտի տանէր: Ամէն ոք ուրախ և զուարթ էր, խօսակցութեան նիւթ ունենալով Ս. Յովհաննու Աւետարանչին գերեզմանը, որուն ուխտաւորներն էին: Ժամը 9ին (Ը. Ե.) կառախումբը Փունթայէն հասաւ, և ահա բազմութիւնը իրարանցումով մը շտապեց՝ վակոններու մէջ տեղաւորուելու. ոմանք լուցկիներու լոյսերով, ուրիշներ մոմերով կը լուսաւորէին կառախումբը: Մեկնելու ատենը հասած էր. ժամը ճիշդ 9½ին վայրաշարժը սուլելով սկսաւ յամրաքայլ ընթանալ: Պատուհաններէն արձակուած հրաժեշտներու ձայներ ու ամէն հասակէ և սեռէ բազմութեան ուրախ շունչը օդը կը թնդացնէին: Ժամը 10½ էր, Թորպալը հասանք՝ ուր շրջականերէն հաւաքուած բազմութիւն մը կ'սպասէր մեզի, ընկերանալու մինչեւ ուխտատեղին: Եւ այսպէս աւելի հոծ բազմութեամբ, երգերու, զուարճախօսութիւններու ու պարպուող գաւաթներու առթած ոգեւորութեամբ, կը վերսկսի կառախումբը իր գնացքը: Կէս գիշերին հասանք կայարան մը, և որսորդներ դուրս ելան, գիշերը խող եւ եղջերու որսալու համար. իսկ մենք տակաւին քառորդ մըն ալ շարունակեցինք ճամբան, մինչեւ հասանք Այասուլուք: Արդէն բլուրին վրայ վառուած ջահերու բոցերը տեսած էինք և կը շտապէինք շուտափոյթ հոն հասնիլ, որ կայարանէն կէս ժամ հեռու կը գտնուէր: Կայարանն ալ լուսաւորուած էր լապտերներու միջոցաւ. գիւղացիները իրենց ձիերը ու էշերը հոն բերած էին վարձու տալու, որովհետեւ գիշեր ատեն ուխտաւորներուն դժուար է հետիոտն երթալ: Անցանք արտերու մէջէն, յառաջանալով դէպ ի բլուրն ի վեր: Հոն՝ բացի Իզմիրցիներէն՝ որոնք նոյն օրը առաւօտուն գացած էին, կային նաեւ, Տէնիզլիէն, Այտընէն, Նազիլլիէն, Խուշատասիէն և ուրիշ գիւղաքաղաքներէ հասած բազմաթիւ ուխտաւորներ: Ամայի լեռնադաշտին վրայ աչքի կը զարնէր Գուշատայի և Այտընի կանանց ընկերութեանց արդեամբ շինուած մեծ վրանը, որու տակ կը գտնուէր ուխտատեղին, Ս. Յովհաննու գերեզմանը, և որու մէջ հասարակութիւնը լեցուած էր մէկ-երկու գիշեր հոն անցունելու համար. կային նաեւ 30ի չափ ուրիշ փոքր վրաններ՝ որոնք լեցուն էին երկսեռ բազմութեամբ, ինչպէս նաեւ 12 սրճարաններ ուր երիտասարդներ նստած օղի կը քամէին, տաւուլ զուռնայի ընկերակցութեամբ:

Մտանք ուխտատեղին ուր արդէն Յակոբ Աշըտ եպիսկոպոս երկու քահանաներու ընկերակցութեամբ գիշերային ժամերգութիւն կը կատարէր: Ժամերգութենէն յետոյ 2 ու կէս ժամի չափ հանգիստ առինք և առաւօտուն ժամը 4 ու կէսին շատ մը ընկերներու հետ միատեղ գացինք աւերակներու հնութիւնները այցելելու: Սքանչելի տեսարան մը պարզուեցաւ մեր առջեւ. ահագին մարմարներու յղկուած բեկորներ, որոնք դերբուկներու մէջ կիսաթաղ՝ անցեալ փառքերու յետին վկաները կը մնան մեզ. կըռանիթէ գոյնզգոյն բեկորներ նախնեաց նրբաճաշակ քանդակագործութեան փայլուն ցոլքերը կը ներկայացնեն: Յետոյ մտանք պէզեսթէնը որ շատ մութ և ցած ըլլալուն, մոմերով և գրեթէ սողալով յառաջացանք ու հասանք տեղ մը, ուրկէ հազիւ փոքր լոյս մը կը տեսնուէր:

Երեք ժամ շրջագայելէ յետոյ վերադարձանք ուխտատեղին, ուր արդէն առաւօտեան ժամերգութիւնը վերսկսած էր, մինչեւ «Փառք ի բարձունս», զոր սակայն կիսաւարտ թողուցին, որպէս զի նոյն միջոցին Իզմիրէն հասնող կառախումբին հետ նորեկ ուխտաւորներ ալ մասնակցիլ կարենան. արարողութիւնը կրկին շարունակեց: Պատարագի ժամանակ եպիսկոպոսը աւուր պատշաճի քարոզ խօսեցաւ: Համառօտ կերպով Եփեսոսի նկարագիրը բացատրեց և յետոյ Ս. Յովհաննու Աւետարանչին համառօտ կենսագրութիւնը ըրաւ:

Ժամերգութեանց աւարտումէն յետոյ՝ լեռնէն, Եօթը Մանկունք ուղեւորուեցանք որ կէս ժամու ճամբայ է հոնկէ, մութ և երկայն քարայր մըն էր. երկու կողմի քարերուն վրայ անըմբռնելի կերպով փորագրուած արձաններ կային: Յետոյ այցելեցինք Լափիւրինդոսը, որ խարխուլ վիճակի մը մէջ կը գտնուէր և որ ձիերու բնակավայր դարձեր էր:

Երկուշաբթի առաւօտեան ժամերգութենէն յետոյ, ուխտաւորները կամաց կամաց սկսան կայարանը իջնել, ուրկէ ժամը 2ուկէսին կառախումբով պիտի մեկնէինք: Դժբաղդաբար, կառախումբի վակոնները քիչ ըլլալով՝ միայն առաջին կարգի և մաս մըն ալ երրորդ կարգի տոմսակ ունեցողները կարողացան մեկնիլ: Ամէն ոք զայրացած սկսաւ դիմել կայարանապետին՝ որ սա կերպով պատասխանեց. «Եթէ կ'ուզէք հիմա երթալ, բեռի վակոններ կան, իսկ եթէ չէք ուզեր, վաղուանով կրնաք երթալ»: Եւ ահա սկսաւ կանանց աղմուկը, որոնք արդար զայրոյթով պահանջեցին անմիջապէս մեկնիլ սովորական վակոններով, որովհետեւ ոչ գիշերը անցունելու տեղ կար և ոչ ալ ուտելիք: «Ինչ վակոններով որ եկանք, նոյն վակոններով պէտք է երթանք» ըսին:

Կայարանապետը ստիպուեցաւ հեռագրով եղելութիւնը իմացնել Իզմիրի ընկերութեան: Անկէ ալ նոյն պատասխանը ստացաւ, ինչպէս որ ինքը խօսած էր: Ժողովուրդը յամառեցաւ իր պահանջման վրայ. այսպէս երկրորդ և երրորդ հեռագիրներու փոխանակութեամբ վերջապէս համաձայնութիւն գոյացաւ: Վայրաշարժ մը մինչեւ Թորպալը գնաց և վակոններ բերաւ, որուն մէջ ժողովուրդը տեղաւորուեցաւ և ժամը ճիշդ 6ուկէսին Այասուլուքէն մեկնեցաւ շատ դանդաղ կերպով: Վակոններու մէջ երգերու և ուրախութեան ձայներ միշտ անպակաս էին: Գիշեր ատեն մութին մէջ մնացինք, վակոններու մէջ լամբերը չէին վառած. վերջապէս ժամը 11ուկէսին այսինքն 5 ժամէն հասանք Իզմիր:

Իզմիր Ս. Թ.

ՕՏԱՐ ԷՋԵՐ

ՄԱՀՈՒԱՆ ՀԱՆԴԷՊ

(Թարգմանուած գերմաներէնէ)

Բ.

Կուրծքին վրայ գալարուած ձեռքին տակ, ճմրթուած թուղթ մը ձայն կը հանէ: Վերաւորեալը դուրս կը քաշէ, կը քննէ զայն: Զառանցանքի ծուխը կը փարատի, գեղեցիկ ու քաղցր մտածութիւն մը կը մխիթարէ իր հոգին: Նամակ մըն է, բոլորովին տաքցած ծոցին ջերմութենէն, նամակ մը՝ որ ստացած էր: Օտէթի մէկ նամակն էր, վերջինը: Ինքը զայն ստացած էր բանակին մէջ, այն ատեն երբ փողը կը հնչէր արդէն յառաջխաղացումը, ուստի ժամանակ ունեցած չէր կարդալու, սակայն ինքզինքը երջանիկ կը զգար՝ զայն ստանալով: Դրած էր զայն սրտին վրայ, իբրեւ կնոջ մը սիրահեղ խօսքերէն յօրինուած պահպանակ: Այս ճերմակ թուղթի կտորը ան ճակատամարտին պիտի պահէր, ուստի և կ'արհամարհէր մահը: Այս տողերուն մէջ իր թերեւս ամէնէն գողտրիկ արտայայտութիւնը գտնող նշանածին սէրը, սուրբ բժժանք մը պիտի ըլլար գնդակներուն դէմ: Սակայն գնդակները աւելի բարձրէն զարկած էին, արհամարհելով այն խոնարհ նամակը, և գնդակները ճիշդ տեղին զարկած էին: Սակայն ժամանակ կայ դեռ, ան կ'ուզէ կարդալ, կարդալ իր գորովին յագուրդ տալու համար: Եթէ իրեն վիճակուած է ապրիլ, այս ընթերցումը իր սրտին կազդուրիչ դեղը պիտի ըլլայ եւ իր ճամբուն պաշարը, եթէ երբեք պիտի մեռնի: Արդէն պահարանը մօտեցուցած է շրթունքին և ակռաներովը կը պատռէ զայն, ինչպէս որ պատռած էր փամփուշտները: Իր արագաշարժ և անզօր մատներով կը բանայ նամակը արեւադէմի (Հելիոթրոփ) բոյրերով անուշահոտ, այնչափ նուրբ որ յանկարծ կը չէզոքացնէ անծայրածիր գերեզմանին ժանտահոտութիւնը:

Կը նայի, սակայն ոչինչ կրնայ նշմարել, աչքերուն բիբերը խաւարած են, կամ լուսինը մարը մտած է, դժբախտութեան գիշերներու անկարեկիր լուսինը:

Ի՛նչ պէտք է ընել, քիչ մը լոյս, ճառագայթ մը, կայծ մը կամ լուցկիի շող մը պիտի փրկէր զայն:

Աղիողորմ հառաչանքներ կը բարձրանան իր շուրջը: Կը սողայ ծունկերուն

—)(21)(—

ՃՈՐՃ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐԸ

ՍԱՌԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ

Դ.

Երբ գնդապետը և իր աղջիկը մարքիզին բնակարանը ներկայացան, դռնապան մը, որ ահարեկած կերպարանք մը ունէր, երկար բանակցութիւններէ յետոյ հաւանեցաւ ընդունիլ զանոնք: Հայր ու աղջիկ գետնայարկի սենեակներէն անցան, որոնց պատերուն վրայ բազմաթիւ նկարներ կախուած էին կէս մթութեան մէջ թաղուած: Ամէն անկիւններու մէջ նկարներ դրուած էին գետնին վրայ, իսկ սենեակներու մէջտեղ սնտուկներ կային: Առարկաներու այդ խճողումին մէջ հազիւ անցնելու ճամբայ մը կար: Մատլէն և իր հայրը խարխափելով վեր ելան աղօտ սանդուխէ մը ու առաջին յարկը հասան, ուր կը գտնուէր զարդախուց մը, որ մարքիզին իբր աշխատութեան սենեակ կը ծառայէր:

Երկու աղաղակներ լսուեցան. Պլանշ և Մատլէն իրարու բազկաց մէջ էին: Դուռ մը բացուեցաւ և Օրիորդ Սինեի ընկերակցող միանձնուհին սեմին վրայ երեւցաւ ծանրախոհ և լուրջ կերպարանքով մը: Ու կիսաբաց դռնէն, Մէրլօ նշմարեց փայտէ քանդակներով զարդարուն և մոմերով շրջապատուած մահճակալ մը, որուն մէջ մարքիզը կը տարածուէր: Մահը անոր դէմքին տուած էր հանդարտ մեծվայելչութեան մը կերպարանքը, զոր երբեք չէր ունեցած իր կենդանութեանը:

Մարքիզը կարծես կը քնանար հանդարտ ու երջանիկ, իր հրաշակերտներէն շրջապատուած: [illegible], երբ Մէրլօ մեռելոյն անկողնէն աչքերը դէպ ի պատերը դարձնէր, հոն պիտի տեսնէր իտալացի և հոլանտացի վարպետներու ամենագեղեցիկ նկարները: Սեղաններուն վրայ, ցած ցուցափեղկերուն մէջ կը գտնուէին Սաքսի և Սէվրի հրաշալի արտադրութիւնները, քանդակուած մեծարժէք փղոսկրներ, Լիմօժի կիտուածանկարներ, գերմանական խճաքարեր, Բոթէլլի և Ճիւպոյի յախճապակիները, որոնք իրենց գոյնին համար շատ յարգի են: Գնդապետը, մեռելին հանդէպ ունեցած յարգանքը մոռնալով՝ սկսաւ սենեակին մէջ պտտիլ, հիանալով նկարուն [illegible], ոսկեքանդակ շաքարատուփերուն [illegible] վրայ: Գնդապետը չէր հասկնար այդ առարկաներէն, բայց ինչ որ իր աչքին առջեւ կը պարզուէր, մեծ հիացում կը պատճառէր իրեն: Ու մարքիզը, վառուած մոմերու լոյսին պայծառութեան մէջ, կարծես կը ժպտէր ու կը ծիծաղէր գնդապետին միամիտ հիացման վրայ:

Մօտակայ սենեակի մը մէջ բարձրացած աղմուկ մը գնդապետին ուշադրութիւնը գրաւեց. բնազդաբար դրան մօտեցաւ: Փոքր սրահին մէջ, օրիորդ Պլանշի առջեւ կեցած էր խարտեաշ և խնամոտ արդուզարդով երիտասարդ մը, որ մարքիզին մահուան առթիւ ցաւակցական արտայայտութիւններ կ'ընէր, ըսելով թէ մարքիզը իր ճշմարիտ բարեկամն էր, թէ ամէն շաբաթ դիրար կը տեսնէին, թէ վերջապէս մարքիզը նուրբ ճաշակի ու արուեստի մարդ մըն էր, և անոր ապացոյցն էր իր հաւաքած մեծարժէք նկարները, որոնք ճշմարիտ գանձ մըն էին:

Օրիորդ Սինէ, զարմացած անծանօթ երիտասարդին դրուատիքներու այս տարափին առջեւ, ուզեց ընդմիջել զայն:

—Ներեցէ՛ք, պարոն, կարծեմ թէ հիմա պատեհ առիթը չէ:

—Պատեհ առիթը չէ մի՛, օրիորդ, ասկէ աւելի՞ն կայ միթէ, յարեց անծանօթ երիտասարդը: Պ. տը Սինէ ծանօթ է Բարիզի, Լոնտոնի, Վիէննայի և Բէդըրսպուրկի հրապարակներուն վրայ՝ իբր ամէնէն լուրջ հնախոյզը Եւրոպայի: Իր մահուան լուրը կայծակի արագութեամբ պիտի տարածուի. ամաթէօրները, հետաքրքրութենէ մղուած, ամէն երկէ հոս պիտի փութան:

—Բայց, պարո՛ն, ի՞նչ բանի վրայ կը խօսիք, ըսաւ Պլանշ, քիչ մը գունատելով ու երիտասարդին խօսքը ընդմիջելով:

—Բայց ձեր ողբացեալ հօր մեծարժէք հաւաքածոներուն վաճառման վրայ, պատասխանեց ոգեւորութեամբ անծանօթ երիտասարդը: Թերեւս չէք գիտեր թէ ասոնք երկու միլիոն նկարներ կան հոս. հաւատացէք ըսածիս, որովհետեւ ես լաւ տեղեկութիւն ունիմ...

—Որու հետ խօսելու պատիւը ունիմ, ըսաւ Պլանշ ցուրտ շեշտով մը:

—Այո՛, պարոն, ո՞վ էք դուք, ըսաւ գնդապետը, յանկարծ մէջ նետուելով, ինչպէս կռուի մը տաք միջոցին:

Անծանօթ երիտասարդը իր ամէնէն շնորհալից ժպիտը ուղղելէ յետոյ գնդապետին, փողկապը յարդարեց ու անձնավստահ շեշտով մը ըսաւ.

—Պատիւ ունիմ ինքզինքս ներկայացնելու, օրիորդ. Թիւթթէմ, Շօսէ տ'Անթէնի փողոցին մէջ հաստատուած նկարներու հանրածանօթ վաճառական մը: Կը ցաւիմ քիչ մը առաջ ըրած անզգուշութեանս համար:

(Շարունակելի)

վրայ մինչեւ վիրաւորեալի մը քովը, որ կը շարժէ իր թեւերը.

—Է՛ ընկեր, կրակ ունի՞ս։

Բայց մարդը չի լսեր. ան կը հեծէ և իր զառանցող շրթունքէն օտարոտի ձայն մը դուրս կ՚ելլէ. աղօթքի մը պէս քաղցրահնչիւն, Muettrli! (մայրիկ)։

Ալառ հարիւրապետը վար կ՚իյնայ ընկճուած։ —«Թշնամի մըն է այս և մօրը վրայ կը մտածէ ... Մայր իմ, ըսէ՛ քու Աստուծոյդ որ փրկէ զիս, չթողու որ կորսուիմ այսպէս, ղրկէ քու հրեշտակներէդ մէկը, Տէ՛ր։ Եւ եթէ երբեք պիտի մեռնիմ, առ ի՛ս, առ ի՛ս։ Պառկած է, իր պաղատանքը ընելու համար թափած ճիգէն ընկճուած, բայց իր թեւը վեր կը վերցնէ նամակը և կը շարժէ իբր նշան սրտի անձկութեան։

Հոն, եղէգնալից ճահիճի մը վրայ, չքնաղիկ հուրեր, լուսիկէն կէտեր կը շարժին, կորովալի կեանքի թրթռուն ձայներ կը կանչեն զիրար ու կը պատասխանեն իրարու, աստղերը կը սողոսկին պատերազմի դաշտին վրայ և թափառիկ ցոլքերը կ՚անցնին։ Վիրաւորեալը ճիչ մը արձակեց. Գթութիւնն է եկողը, օգնութի՛ւնը, նպա՛ստը։

—Իմ քովս ալ եկէք, ի սէր Աստուծոյ։

Բայց արդէն կին մը հակած է անոր վրայ և անոր շրթունքին կը մօտեցնէ կազդուրիչ ըմպելին։

—«Խմէ՛ զինուորս»։

Բնազդօրէն, կը կլլէ ումպ մը, որ ջերմ գգուանքի մը նման կը հոսի իր մարմնոյն վերէն մինչեւ վար, ու կը նայի անոր որ թերեւս կեանք կը խնայէ իրեն։ Գողի լապտերին լուսաւոր ան կ՚որոշէ, հիւանդապահ կիներու յատուկ ճերմակ կնգուղին ներքեւ, ծխրած դէմք մը, թաքմ բարոյական գեղեցկութեամբ, ցաւով եւ կարեկցութեամբ լեցուն աչքեր։ Կուրծքին վրայ, սպիտակ լանջանոցին վրայ, արծաթ խաչ մը կը փայլի եւ հասարակամօրէն, անոր կ՚երկնցնէ նամակը։—«Կարդացէ՛ք զայն իմ, կարդացէ՛ք»։ Բայց կինը չառներ նամակը։— «Ի՞նչ է այս», ամէն բանէ առաջ պէտք է պատել ձեր վէրքը, ապա թէ ոչ պիտի կորսնցնէք ձեր ամբողջ արիւնը։ Վիրաւորեալը, ետ կը մղէ զայն, ակար ու վհատ շարժումով մը, և ճիչ մը կը խեղդէ զայն՝ երբ կինը կը դպչի անոր վէրքը պատելու համար։— «Ո՛չ, ո՛չ, ի՛նչ օգուտ, ամէն բան վերջացած է, կը տեսնէք արդէն թէ կը մեռնիմ, թողէ՛ք զիս, ես եմ Շալոնցի Բօլ Ալառ հարիւրապետը։ Կարդացէ՛ք, կարդացէ՛ք ինծի այս նամակը, Աստուծոյ սիրուն համար, ընդհուպ շատ ուշ... շատ ուշ... միայն պիտի ըլլայ»։

ԻԶԱՊԷԼ ՔԱՅԶԸՐ

Քաղաքական Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

«Ֆորթնայթլի Ռիվիու»ի երկու յօդուածները. — Երաշխաւորութիւններ ազգային նամար. — Պ. Պէրքլի «բէգ»ը. — Իրաւարարական դաշնակցութիւն մը։

Լոնտոն, 1 Յուլիս.— Ֆորթնայթլի Ռիվիու հանդէսը, որ յառաջիկայ երկուշաբթի օրը պիտի հրատարակուի, երկու խիստ շահեկան յօդուածներ կը պարունակէ Անգլիոյ և Ֆրանսայի յարաբերութեանց վրայ։ Առաջինոյն հեղինակն է Ֆրանսայի Պ. Բիէր տը Քուպէրթէն և երկրորդինը՝ Պ. Թոմաս Պէրքլի, որ երբեմն նախագահն էր Բարիզի անգլիական առեւտրական սենեկին, և որուն կարծիքները հեղինակութիւն մըն են միջազգային իրաւանց խնդիրներու համար։ Պ. տը Քուպէրթէն ու Պ. Պէրքլի այնպէս կը նկատեն թէ Անգլիոյ և Ֆրանսայի յարաբերութիւնները այս միջոցիս շատ լաւ են. երկու երկիրներու հորիզոնին վրայ խոշոր ամպեր չկան և կամ սպառնացող ամպեր չեն տեսնուիր. սակայն երկինքին պայծառ ըլլալէն չի հետեւիր թէ օր մը փոթորիկ մը ծագելու հաւանականութիւն չկայ. երկուքն ալ կ՚աշխատին ամէնէն լաւ շանթարգելը շինելու։ Պ. տը Քուպէրթէն կը կարծէ թէ երկու վտանգներ միայն կրնան խանգարել Անգլիոյ ու Ֆրանսայի լաւ յարաբերութիւնները։ Այդ երկու վտանգներուն մէկն է այն նախանձը զոր Անգլիա կը զգայ, տեսնելով Ֆրանսայի գաղթային ծաւալումը. նաև ունեցած այն կարծիքը թէ ֆրանսական բոլոր գաղթավայրերը առանց մը ոլոր են, որոնք Նախախնամութեան կողմէ սահմանուած են օրին մէկը իյնալու Անգլիոյ ձեռքը։ Երկրորդ վտանգը այն է թէ մի գուցէ Ռուսիոյ ֆրանքեւռուս դաշնակցութիւնը բոլորովին պաշտպանողական կուսանէն անցնի յարձակողական կուսանին վրայ. մէկ խօսքով կը վախցուի թէ Ռուսիա կրնայ ըլլալ որ օր մը Ֆրանսայի կոչում ընէ, ոչ թէ վտանգի տակ գտնուող իր երկիրը պաշտպանելու, այլ զայն ընդարձակելու համար օգնելու։ Այդ կրկին վտանգներուն հանդէպ Պ. տը Քուպէրթէն միակ դարման մը կը տեսնէ, այն է Անգլիոյ ու Ֆրանսայի կառավարութեանց ընելիքը. թո՛ղ Անգլիոյ կառավարութիւնը շատ փաստ դէպ մը կատարէ իր ժողովուրդին ու լրագրութեան մօտ և Ֆրանսայի կառավարութիւնն ալ միեւնոյնը ընէ իր դաշնակիցներուն մօտ, այն ատեն վտանգին առաջքը առնուած պիտի ըլլայ։ Պ. Պէրքլի աւելի պայծառ և կատարելագործեալ շանթարգել մը կ՚առաջարկէ՝ պարտաւորիչ իրաւարարութեան դաշնակցութիւն մը երկու երկիրներու միջեւ։ Կը յիշէ թէ այդ տեսակ դաշնակցութիւն մը ժամանակին կնքուեր է Անգլիոյ ու Մ. Նահանգաց միջև և. թէ երկու կողմէ բացարձակապէս յանձն կ՚առնէին իրենց միջև ծագելիք վէճերը, եթէ դիւանագիտական ճամբով կարելի չըլլայ լուծել, իրաւարարութեան մը ենթարկել։ Պ. Պէրքլի, պարզելով այն «Թէզը զոր երբեմն այնքան փայլուն կերպով պաշտպանեց իրաւարարութեան Ֆրանսական ընկերութեան առջև կատարեալ ճշգրտութեամբ և պերճախօսութեամբ, ցոյց կու տայ թէ պարտաւորիչ իրաւարարութեան դաշնագրութիւն մը անգին բան մը պիտի ըլլայ երկու երկիրներուն համար։ Անշուշտ պէտք չէ ոչ ոք միտքէն անցնէ թէ պատերազմը բոլորովին բնաջինջ պիտի ըլլայ. բայց կարելի է վստահ ըլլալ թէ վիճաբանութեան ամէն տեսակ բանաւոր միջոցներու սպառելէն ետքը միայն պատերազմ պիտի ծագի։ Պարտաւորիչ իրաւարարութեան դաշնագրութիւնը չի կրնար բոլորովին վտանգին առաջքը առնել, բայց առնուազն գոնէ կրնայ նպաստել այդ նպատակին։ Պ. Պէրքլի այդ պարագաները բաւական պատճառ մը կը նկատէ իր առաջարկութեան ընդունելութեանը համար։ Ասոնք են այն երկու նշանաւոր յօդուածները զորս Ֆորթնայթլի Ռիվիու երկուշաբթի օրը պիտի հրատարակէ, և որոնք շատ պիտի կարդացուին և ընդհանուր խօսակցութեան առարկայ պիտի ըլլան։ Լոնտոնի ֆրանսական դեսպան Պ. Բօլ Քամպոն ըսած է թէ Պ. տը Քուպէրթէն ու Պ. Պէրքլի բարի քաղաքացիի մը պէս կ՚աշխատին տարածելու միաբանութեան և խաղաղութեան գաղափարները։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

Տեսակցութիւն մը Չուն իշխանին հետ. — Հատուցմանց վճարումը. — Չինացիներուն միջեւ անհամաձայնութիւն. — Ֆրանսա. — Պ. Քոնկըր. — Ֆոն Քէթէլէրի արձանը. — Միջազգային զինուորները։

Նիւ-Եորք, 2 Յունիս.— Նիւ-Եորք Հէրըլտի թղթակիցը տեսակցութիւն մը ունեցաւ Քուանկ-Սու կայսեր եղբօրը՝ Չուն իշխանին հետ որ հետեւեալ շահեկան յայտարարութիւնները ըրաւ.

«Կ՚ուզեմ շնորհակալ ըլլալ ձեզի թէ՛ կայսեր, թէ՛ իմ և թէ ժողովուրդին անունովը՝ ամերիկեան կառավարութեան ու ազգին բարեացակամ ընթացքին համար՝ Չինու հանդէպ, փորձութեանց և շփոթ կացութեանց ամիսներուն մէջ։ Ամէնքս ալ կը յուսանք օր մը փոխադարձաբար պատասխանել ձեր կառավարութեան վեհանձն զգացումներուն՝ զորս ունեցաւ բանակցութեանց ամբողջ տեւողութեանը միջոցին։ Երկրիս ու ազգիս ապագային համար հաւատք ունիմ։ Կը խոստովանիմ թէ լաւ չենք ըներ մեր երկրին մէջ բոլորովին սահմանափակուած մնալով։ Լաւ է որ ըմբռնենք միւս ազգերուն ըրած յառաջդիմութիւնները։ Համոզուած եմ որ Չինու պետական անձնաւորութիւնները եթէ լաւ ճանչնային արեւմտեան աշխարհը, և եթէ արեւմուտքի պետական անձնաւորութիւնները աւելի ընտելացած ըլլային Չինու արդի կացութեան, շատ մը ցաւալի բաներ տեղի պիտի չունենային։ Կարելի է պիտի գայ այն վայրկեանը, ուր ազգերը, զիրար աւելի լաւ ճանչնալով և աւելի մտերմական յարաբերութիւններ ունենալով, մեծ եղբայրակցութեամբ մը պիտի ապրին իրարու հետ։ Բէքինի գերմանական դեսպանին հետ համախորհուրդ որոշուեցաւ որ երբ բանակցութիւնները պէտք եղածին չափ առաջանան, և ամէն այդ վիճակին մէջ չեն, Գերմանիա ուղեւորիմ։ Երբ պաշտօնս աւարտի (ինչպէս յայտնի է Չուն իշխանը Գերմանիոյ կառավարութենէն ներողութիւն պիտի խնդրէ Բէքինի դեսպան Պ. ֆոն Քէթէլէրի սպանութեան համար), ուզած տեղս պիտի կրնամ երթալ։ Մտադիր եմ ամէն տեղ այցելել. մանաւանդ Ամերիկա պիտի այցելեմ, որուն համար շատ մեծ է կ՚ըսուի։ Վստահ եմ թէ Չինու հետ նմանութեան շատ մը կէտեր ունի՝ այսինքն մեծ գետեր և բարձրաբերձ լեռներ։»

Շանկայ, 2 յունիս.— Չինացիներուն մէջ մեծ անհամաձայնութիւն կը տիրէ՝ հատուցմանց տարեկան վճարը կատարելու եղանակին համար։ Շատ մը փոխարքաներ կ՚աշխատին զերծ մնալ իրենց ինկած բաժինէն։ Բէքին չուզեր որ բրինձի տուրքին քանակութիւնը փոխուի. կը պահանջէ որ ներքին մաքսը, աղի և այլ տուրքերը աւելցուին։ Հարաւային Չինու փոխարքաները տարր կը պատասխանեն թէ ներկայ կացութեան պատասխանատուն Բէքին է, հետեւաբար անպատեհ կ՚ըլլայ որ ամբողջ հատուցումը իրենց վրայ բեռնաւորուի։ Այդ պատճառով ներքին խռովութիւններէ կը վախցուի։

Հոնկ-Քոնկ.— Ֆրանսացիները մտադիր են յուլիսին գրաւել Հայ-Նանը։

Նիւ-Եորք.— Բէքինի ամերիկեան դեսպան Պ. Քոնկըր, յուլիս 7ին, Սան-Ֆրանչիսքոյէն ճամբայ պիտի ելլէ դէպ ի Չին։ Բէքինի ամերիկեան արդի ներկայացուցիչ Պ. Ռօքհիլ քիչ ատենէն պիտի մեկնի։

Բէքին.— Չինական իշխանութիւնները տեղ մը որոշեցին և յատկացուցին պաշտպանելու՝ Գերմանիոյ դեսպան սպանեալ Պ. ֆոն Քէթէլէրի համար յիշատակարան մը կանգնելու նպատակով։ Արձանը պիտի ներկայացնէ Գերմանիոյ հանճարը։ Չինու արտաքին գործոց խորհրդին նախկին մէկ անդամը կը պատրաստէ յիշատակարանին վրայ դրուելիք չինական արձանագրութիւնը։

— Բէքինի միջազգային զինուորներու զօրավարներու մէկ գումարմանը մէջ որոշուեցաւ յուլիսին չինական պաշտօնատարներուն յանձնել Բէքինի վարչութիւնը։ Գերմանիոյ, Ֆրանսայի ու Ռուսիոյ զինուորները միայն պիտի գրաւեն՝ Բէքինի և ծովեզերքին միջեւ որոշուած կէտերը։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Վերջին ճակատամարտներ. — Անգլիական հասարակութեան դժգոհութիւնը. — Բանակցութեան լուրեր. — Վէնթէրստորբի յարձակումը։

Լոնտոն, 1 յուլիս.— Թայմզ այս օրուան իր թիւին մէջ կը հրատարակէ Բարիզի իր թղթակիցին մէկ հեռագիրը, որ զարմանք կը յայտնէ թէ ինչպէս կ՚ըլլայ որ Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը չգիտնայ այն լուրը, որուն համաձայն Պէյէրս պոէր հրամանատարը արիւնալի պարտութեան մը մատնած է Անգլիացիները, անոնց վրայ թնդանօթները գրաւելով և վրայ հարիւր հոգի գերի բռնելով։ Ասոր պատասխանելով Բրեա Ասոսիէյշն այս իրիկուան կը հրատարակէ սա յայտարարութիւնը՝ զոր պատերազմական նախարարութիւնը ըրած է իր ներկայացուցիչին.—«Այդ մասին ոչ և է պաշտօնական տեղեկութիւն չունինք»։ Պատերազմական նախարարութիւնը եւ լրագիրները նաեւ պաշտօնական կամ մասնաւոր նոր լուր մը չեն առած մայիս 28ին Վլաքֆոնթայնի մէջ կատարուած ճակատամարտին նկատմամբ. միանգամայն չի գիտցուիր թէ ո՛ր Վլաքֆոնթայնին համար է, վասն զի նոյն անունով երեք կամ չորս գիւղեր կան Եօհաննէսպուրկի շրջակաները։ Հասարակութիւնը բնականաբար դժգոհ է անտեղեակ մնալուն համար. արդարեւ կ՚երեւայ այս անորոշ կացութեան պատասխանատու բռնել ոչ թէ Լորտ Քիչնէրը, այլ պատերազմական նախարարութիւնը։ Լորտ Քիչնէր միշտ կատարեալ տեղեկութիւններ կը հաղորդէ հարաւային Ափրիկէի զինուորական բոլոր գործողութիւններուն վրայ. միայն թէ Լորտ Քիչնէր պատշաճ չէ դատած հրատարակութիւնը կարգ մը տեղեկութիւններու՝ օրինակի համար զանազան զօրագունդերու շարժումները և անոնց գտնուած տեղերը։ Պատերազմական Նախարարութիւնը նախամեծար համարած է բոլորովին գաղտնի պահել Լորտ Քիչնէրի հաղորդած տեղեկութիւնները և միայն գրաւուած փամփուշտներու և արջառներու թիւը հրատարակել. հետեւաբար անգլիական հասարակութիւնը այնպէս կը նկատէ թէ իր անտեղեակ մնալու պատասխանատուն պատերազմական նախարարութիւնն է։

—Սըն մասնաւոր հրատարակութեան մը մէջ հետեւեալը կը ծանուցանէ.—«Պոթա զօրավարը Սթանտէրթըն կը գտնուի, ուրկէ Հոլանտայի կառավարութեան և անոր հիւպատոսին միջոցաւ կը բանակցի Քրիւկէր նախագահին հետ։ Լորտ Քիչնէր արտօներ է Պոթա զօրավարը բաց լեզուով հեռագրել Քրիւկէր նախագահին թէ ինք ու իր զինուորները ձանձրացած են պատերազմէն և յուսահատ կացութեան մը մէջ կը գտնուին։ Պոթա զօրավարը պահանջեր է Քրիւկէր նախագահէն բանակցիլ՝ հաշտութիւն կնքելու համար։ Լորտ Միլնէր Անգլիա ուղեւորելէն յետոյ է որ Պոթա զօրավարը Լորտ Քիչնէրէն արտօնութիւն ուզեր է Եւրոպա հեռագիր ուղղելու համար։ Զուլուները, Պոէրներուն դէպ ի իրենց երկիրը արշաւելէն յուզուած, շարժման մէջ են։ Անգլիական պատգամաւորներ Նաթալէն ճամբայ ելեր են՝ համոզելու Զուլուները որ հանդարտին։ Տասը հազարի չափ Զուլուներ պատերազմելու վիճակի մէջ կը գտնուին։»

Պրիւսէլ, 2 յունիս.—Թրանսվալի ներկայացուցիչը կը հերքէ Սընի լուրը թէ Պոթա զօրավարը բանակցութիւններ կը կատարէ Քրիւկէր նախագահին հետ և կը յայտնէ թէ Թրանսվալէն առնուած վերջին լուրերը շատ նպաստաւոր են, և հետեւաբար հաշտութեան բանակցութիւն կատարելու պատճառ մը չկայ։

Քլէրքստորբ.— Վէնթէրստորբի մէջ անգլիական փոխադրախումբին վրայ կատարուած յարձակման մասին առնուած նոր տեղեկութիւններու նայելով, Պոէրները սպասեր են որ բեռնաւորուած ու պարապ փոխադրախումբերը նորէն բաժնուին. յետոյ իրենց պահուած տեղէն դուրս ելլելով Անգլիացիներուն թողած բանակատեղը գրաւեր և սկսեր են բուռն կրակ մը ընել փոխադրախումբերուն վերջապահներուն վրայ։ Քոչէֆաթրոմի անգլիական զինուորները իմանալով, անմիջապէս ետ դարձեր և իրենց դիմացը գտեր են Պոէրները՝ կանոնաւորապէս շարուած խրամատաւոր տեղ մը։ Երկու ժամ տեւող ճակատամարտ մը ետքը այդ դիրքը գրաւեր են սուիններով։ Քալֆոնթայնի մօտ անգլիական փոխադրախումբը նորէն յարձակում մը կրեր է, բայց շատ հեռուէն ըլլալով արդիւնք մը չէ ունեցեր։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Պ. Լուպէի կարեւոր մէկ յայտարարութիւնը. — Ֆրանսացիութիւն ընդունողներ. — Պ. Պիւֆէի նամակը։

Բարիզ, 2 յունիս.— Հանրապետութեան Նախագահ Պ. Լուպէ, երէկ, Լա Ֆլէշէն մեկնելէ առաջ, Քաղաքապետութեան պաշտօնատանը մէջ սա կարեւոր յայտարարութիւնը ըրաւ, պատասխանելով քաղաքապետին ու տեղւոյն երեսփոխանին ճառերուն.

«Տարի մը առաջ երբ Մարսիլիոյ մէջ Վուտրոն զօրավարին յանձնեցի այն դրօշը զոր այնքան փառաւոր կերպով ծածանեց Չինու մէջ, բարձրաձայն յայտարարեցի թէ ընաւ հակառակութիւն չէ եղած և պիտի չըլլայ բանակին և Հանրապետութեան միջեւ։ Ֆրանսա միեւնոյն սիրով կը սիրէ թէ՛ բանակը և թէ Հանրապետութիւնը։ Բրիթանէի զինուորական վարժարանին գոյութեան համար ձեր ունեցած մտացածին երկիւղները, նոր մէկ ապացոյցն են իմ ըսածիս։ Բրիթանէի տուած այցելութիւնս ցոյց կու տայ թէ այդ հինաւուրց զինուորական վարժարանը գոյութեան իրաւունք ունի։ Հոն լաւ ու շատ կ՚աշխատին, հոն կ՚ուսուցանեն նաեւ անձնուիրութիւն, Ֆրանսայի և Հանրապետութեան՝ անոր կառավարական դրութեան։ Վստահ եղէք թէ այդ հաստատութեան համար ըլլալիք երկրորդական փոփոխութիւնները վտանգ մը չեն սպառնար անոր գոյութեանը։ Շնորհակալ եմ որ կ՚աջակցիք անլուծանելի միութեանը Հանրապետութեան և բանակին, որ ժողովուրդէն կ՚ելլէ և որ ամէն օր հոն կը վերադառնայ՝ երբ զինուորական ծառայութեան պայմանաժամը աւարտէ։

—Հետեւեալ վիճակագրութիւնը պատրաստուած է անցեալ տարի Ֆրանսայի ու գաղթավայրերուն մէջ ֆրանսական ազգութիւնը ընդունող օտարականներու մասին.— Ընդհանուր թիւն է 1910, նախորդ տարիէն 485 պակաս։ Այդ 1910ին 1438ը այր են և 472ը կին։ Նախորդ տարիներուն պէս ամէնէն աւելի Ֆրանսացիութիւնը ընդունած են Պէլճիքացիները, Ալզաս-Լօրէնցիները և Իտալացիները։ Այդ 1910 հոգիին մէջ կան 478 Իտալացիներ, 313 Պէլճիքացիներ, 243 Ալզաս Լօրէնցիներ, 79 Գերմաններ, 72 Զուիցերիացիներ, 65 Սպանիացիներ, 401 Ռուսեր, 39 Լուքսէնպուրկցիներ, 31 Աւստրիացիներ, 16 Անգլիացիներ և այլն։ Այդ վիճակագրութեան մէջ նշանակուած են անունները 183 Ֆրանսացիներու, որոնք Պէլճիքայի ազգութիւնը ընդունած են։

—Պ. Անտրէ Պիւֆէ, Օրլէանի դուքսին ներկայացուցիչը, առջի օրը, Պրիւսէլէն սա նամակը ուղղեց Պ. տը Լիւր-Սալիւսի որ, ինչպէս յայտնի է, քանի մը օրէն պիտի դատուի Գերագոյն Ատեանին առջեւ։

«Իմ հրաժարականիս մասին յերիւրուած առասպելներուն մէջ ամէնէն արտառոցը այն է թէ անհամաձայնութիւն մը ծագած ըլլայ մեր մէջ։ Ձեր Ֆրանսա ուղեւորելուն առջի իրիկունը, անգամ մը ևս յայտնեցի կամքս թէ պիտի հրաժարիմ, որպէսզի բանտին մէջ այդ լուրը առնելով յանկարծակիի չգաք։ Դուք ընդդիմացաք իմ այդ որոշումիս. այժմ ձեր Ֆրանսա վերադառնալուն և իմ հրաժարելուս մէջ ոչ և է առընչութիւն չի կրնար ըլլալ։ Կը տեսնեմ որ լրագիրները սխալ կը մեկնեն սա խօսքս. «Լուր տուեցաւ ինծի, բայց խորհուրդ չհարցուեցաւ»։ Ցաւած եմ այդ բանին համար և կ՚ուզեմ հաստատել յայտարարութեանս բուն իսկ իմաստը։ Երբ ձեր որոշումը ինծի հաղորդեցիք, ձեզի ըսի.- «Ինծի խորհուրդ չէք հարցներ, այնպէս չէ՛»։ Ուրիշ բան մը չըսի ձեզ արգիլելու համար։ Ատիկա, ինչպէս դուք ալ հասկցաք, իմ կողմէս հաւանութիւն մըն էր։ Աւելորդ է նաև յարել թէ կատարելապէս համաձայն էինք որ հարկ չկար իշխանին (Օրլէանի) խորհուրդ հարցընելու։ Եթէ այնպէս ընէինք, անկէ սա պիտի հետեւէր թէ անոր պաշտպանութիւնը կ՚ուզենք։ Ահաւասիկ կատարեալ իրողութիւնը։»

ԻՏԱԼԻՈՅ ՆՈՐ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ

Խնդակցութիւններ. — Հռոմի սէնտիքոյին ուղերձը. — Նորածին իշխանուհիին առողջութիւնը. — Ծննդական վկայագիրը. — Երջանիկ ստնտու։

Քոլոնա իշխանն, Հռոմի սէնտիքն և թաղապետական Խորհուրդը ունկնդրութիւն խնդրեր են Վիքթոր-Էմմանուէլ թագաւորէն՝ մայրաքաղաքին խնդակցութիւնները և բարեմաղթութիւնները մատուցանելու համար։ Ահաւասիկ Հռոմի սէնտիքոյին ուղերձը.

«Հռոմայեցինե՛ր,

«Միացեալ և ազատ Իտալիոյ արեգակը այսօր Հռոմի նուիրական հողին վրայ ողջունեց Սավուայի իշխանուհի մը։ Իտալիա իր ուրախութիւնը կը յայտնէ այս եղելութեան առթիւ, որ անճառ գոհունակութեամբ մը կը լեցնէ այն օգոստափառ ընտանիքը, որուն ուրախութեանց ու ցաւերուն մասնակից եղած է միշտ։ Ո՛վ Հռոմայեցիներ, հայրենիքի այս մեծ յուզումը իր ամէնէն զօրաւոր արտայայտութիւնը կը գտնէ մեր մէջ, որ այս բարեբաստիկ եղելութեան մէջ կը զգանք փառայեղ թագաւորութեան ու մեր անմահ ոստանին միջեւ եղած անքակտելի կապին ամրապնդումը։ Ո՛վ Հռոմայեցիներ, թո՛ղ մեր գործավալիր ու սիրալիր մաղթանքները թեւածեն այդ իշխանուհիին վրայ, որ Սավուայի արքայական գերդաստանին կայսերազուն տիկիններուն սուրբ առաքինութիւնները ժառանգած է, և թո՛ղ այդ օրօրոցին վրայ իջնեն երկինքի օրհնութիւնները և վստահութեամբ ու անխախտ անձնուիրութեամբ լցուած ժողովուրդի մը մաղթանքները։»

—Թագաւորը Աւետման պատուանշանը շնորհած է Պ. Պ. Մանֆրեդէլլիի, Վիսքոնթի Վէնոսթայի և Սան-Մարթինոյի։ Բորթուկալի այրի թագուհին, որ հանդուցեալ Վիքթոր–Էմմանուէլ Ա.ի քոյրն է, Եոլանտա նորածին իշխանուհիին կնքամայրը պիտի ըլլայ։ Իշխանուհիին ծննդեան առաջին օրն իսկ, տէրութեանց վեհապետները իրենց խնդակցութիւնները յայտնեցին հեռագրով։ Վիքթոր–Էմմանուէլ թագաւորը 26,000 հեռագիր ստացած է Իտալիոյ ամէն կողմերէն ու արտասահմանէն։ Նաեւ 20,000 հատ խնդրագիր մատուցուած է թագաւորին ու թագուհիին՝ կարգ մը անձերու կողմէ, որոնք իշխանուհիին բարեբաստիկ ծննդեան առթիւ դրամական նպաստ մը կամ փոքր նուէր մը կը խնդրեն։

—Տոքթ. Մօրիծանի և Բուիբիքօ յայտարարեր են որ նորածին իշխանուհին կորովի կազմուածք մը ունի և բարեձեւ է։ Ծնելէն անմիջապէս յետոյ կշռուելով 3 քիլոկրամ 695 եկաւ։ Էլէնա թագուհին ծննդաբերութենէն յետոյ փափաք յայտնեց որ առաջին քանի մը օրերուն մէջ ինք դիեցնէ նորածինը։ Տոքթ. Մօրիծանի իր հաւանութիւնը չի տար։ Իշխանուհին ծնելուն պէս՝ Մարկրիթա թագուհին նորածինին վիզը անցուց կրօնական մետալ մը, որ կը ներկայացնէ Յիսուս Մանուկը, իսկ մետալին հակառակ կողմին վրայ կայ Աստուածածնի պատկերը։

—Նորածին իշխանուհիին ծննդեան վկայագիրը պատրաստուեցաւ Հռոմի պալատան մէջ՝ նախարար Պ. Ճիոլիթթիի կողմէ, որ պետական քարտուղարի պաշտօն կը վարէ։ Ներկայ էին Ծերակոյտին նախագահը, նախկին նախարարապետ Պ. Սարաքքօ, պալատան կառավարիչ Պ. Ճիանօթթի և արքայական ընտանիքին բոլոր անդամները, որոնք ծննդեան վկայագիրը ստորագրեցին։

—Իտալական լրագիրները կը յիշեն թէ Եոլանտ անունով իշխանուհի մըն ալ ապրած է ԺԵ. դարուն, Սավուայի ընտանիքին մէջ։ 1452ին ամուսնացած է Ամէտէ Թ.ի հետ և 1478ին մեռած և մայր եկեղեցիի մը մէջ թաղուած է։

—Նորածին իշխանուհիին մկրտութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի պալատին մէջ, բան մը որուն չպիտի կրնայ հակառակիլ Վատիկան։ Իտալական լրագիրները մանրամասնութիւններ կը հաղորդեն այն ստնտուին վրայ, զոր հանրային կրթութեան նախկին նախարար Պ. Ճիտօ Պաչէլլի գտած է Թոսքանա ըրած օդափոխութեան ատեն։ Ստնտուն՝ Մառիէն Զինեթի գեղանի կին մըն է, որ մինչեւ հիմա Սան Վիթօ Ռոմանոյի մէջ կ՚ապրէր իր էրկան ու հօր հետ։ Ատենէ մը ի վեր արդէն իսկ պալատան մէջ հաստատուած է։ 150 ֆր. ամսաթոշակ պիտի ստանայ. 10,000 ֆր. պարգեւ պիտի ընդունի երբ իշխանուհին առաջին ակռան հանէ, 10,000 ֆրանք երբ առաջին անգամ բառ մը արտաբերէ և 10,000 ֆր. երբ առաջին քայլը առնէ։ Իր պաշտօնը աւարտելէն յետոյ՝ 20,000 ֆր.ի պարգեւ մը պիտի ստանայ և կենսաթոշակ մը՝ ամիսը հարիւր ֆր.։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՀՈԼԱՆՏԱ

Վիլհէլմինա թագուհին եւ իր ամուսինը Բոցտամի մէջ. — Զօրահանդէսներ. — Հացկերոյթ. — Մեկնում։

Վիլհէլմինա թագուհին և Հէնրի իշխանը Բոցտամի մէջ անցուցին կիրակի օրը։ Առտուն, պահակազօրքերու զօրահանդէս մը տեղի ունեցաւ Նոր պալատան առջեւ։ Գերմանիոյ կայսրուհին ու Վիլհէլմինա թագուհին դղեակին պատշգամէն կը դիտէին։ Վիլհէլմ կայսրը, Հէնրի իշխանը և Մէքլէմպուրկ Շվէրինի մեծ դուքսը զօրքերուն առջեւէն անցան։ Օտար սպաներուն մէջ կը նշմարուէին Ֆրանսայի զօրավար Պոննալ և դէր-գնդապետ Կալլէ։ Կայսրը երկու անգամ զինուորական անցք կատարել տուաւ կայս. անձնապահ Ա. գունդին և պահակազօրքի Ա. գունդին։ Հէնրի իշխանին հրամանով անձնապահ որսորդ զինուորներու վաշտն ալ զինուորական անցք մը կատարեց։ Զօրահանդէսէն յետոյ նախաճաշ մը տրուեցաւ, որուն մասնակցեցան վեհապետները, իշխանները ու իշխանուհիները, զօրավարները և օտար սպաներ։ Ժամը հինգը անցած, Վիլհէլմինա թագուհին և իր ամուսինը Շվէրին մեկնեցան։ Վիլհէլմ կայսրը, կայսրուհին, Գահաժառանգ իշխանը մինչեւ կայարան ընկերացան։ Սիրալիր ու մտերմական ողջոյններ փոխանակուեցան։ Վիլհէլմ կայսրը Սէնդ Լուիզ պատուանշանը տուաւ Վիլհէլմինա թագուհիին և Սեւ Արծիւի պատուանշանը՝ Հէնրի իշխանին։

ՍՊԱՆԻԱ

Պատերազմական նախարարին ճառը. — Զինուորական կազմակերպութիւնը. — Բարենորոգումներ։

Մատրիտ, 2 յունիս.— Սպանիոյ պատերազմական նախարար Վէյլէր զօրավարը, քանի մը օր առաջ, Լէոնի մէջ ճառ մը խօսեցաւ և պարզեց բանակին վերակազմութեան համար իր պատրաստած ծրագիրը։ Ըսաւ թէ իրմէ առաջ մէկէ աւելի պատերազմական նախարարներ փորձած էին այդ գործը, բայց կարգ մը դժուարութիւններ, մանաւանդ ելմտական, արգելք եղած էին անոնց իրագործմանը։ Կ՚երեւայ թէ Վէյլէր զօրավարը, այս անգամ, պատճառներ ունի վստահելու իր ծրագրին յաջողութեանը՝ բանակին վերակազմութեան մասին, որ անհրաժեշտ դատուեցաւ սպանիա-ամերիկեան պատերազմէն յետոյ։ Վէյլէր զօրավարը խոստացաւ պաշտպանողական վիճակի մէջ դնել Պալէարեան կղզիները, ուր բնիկներէ բանակ մը կազմեց. կղզիին ամրոցներն ալ նոր դրութեամբ թնդանօթներով պիտի սպառազինէ։ Բուն իսկ Սպանիոյ մասին պիտի պահէ հիմակուան ինը զօրաբանակները. երեք զօրաբանակներ պիտի կազմէ որոնք զինուորական շարժման մը պահուն պաշտօն պիտի ունենան ետ մղել ըլլալիք յարձակումները։ Զինուորական մարզանքները պարտաւորիչ պիտի ըլլան բոլոր Սպանիացիներուն համար. նոյն իսկ իրենց տեղը ուրիշներ դնողները պարտաւոր պիտի ըլլան չորս ամիս ծառայել զօրագունդի մը մէջ։ Նոր կազմուելիք երեք զօրաբանակներուն սպաները պիտի առնուին Անթիլեաններէն ու Փիլիպպեաններէն վերադարձող զինուորականներէն։ Վէյլէր զօրավարը յարեց թէ Սպանիա թէեւ այս միջոցիս և ոչ մէկ կողմէ սպառնալիքի տակ է և թէ Եւրոպայի մէջ վէճեր ունենալու հաւանականութիւնն ալ հեռու է, սակայն խոհեմութիւն մը ըրած պիտի ըլլայ վերակազմելով իր զինուորական զօրութիւնը։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Ելմտական նախարարութեան Խորհուրդին անդամ անուանուեցաւ նոյն Խորհուրդին առաջին քարտուղարի օգնական Ճէլալ պէյ։ Նոյն Խորհուրդին առաջին քարտուղար անուանուեցաւ դիւանատան տեսուչ Խալիդ պէյ։

—Թէքիրտաղի գաւառին նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական անուանուեցաւ Լաթաքիոյ գաւառին նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական Մաղհար պէյ։ Ծանիկ գաւառին առեւտրական դատարանին նախագահ անուանուեցաւ Բոլհէնթի նախնական դատարանին նախագահ Ահմէտ էֆ.։

—Պիղայի նաիպ անուանուեցաւ Տիվանիէի նախկին նաիպ Ապտուլմէճիտ էֆէնտի։ Պայազիտի նաիպ անուանուեցաւ Մարկիչի նախորդ նաիպ Ահմէտ Շահին էֆ.։ Պանտըրմա գաւառակին նաիպ անուանուեցաւ Էօտէմիշի նախկին նաիպ Մէհմէտ Սաիտ էֆ։ Կիրասոն գաւառակին նաիպ անուանուեցաւ նաիպներու վարժարանին շրջանաւարտ Ալի Րիզա էֆէնտի։

—Միրլիվայութեան աստիճան տրուեցաւ կայս. թիկնապահ ու թնդանօթաձիգ զօրքերու գնդապետ Մուսթաֆա Նաթըգ պէյի։ Հազարապետութեան աստիճան՝ Բէլկրատի օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ դէր-հազարապետ Էնվէր պէյի։

—Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ պետական Խորհուրդին վերաքննիչ ատեանին անդամ Եուսուֆ Հաճ էֆ.ի և նախնական ատեանին անդամ Նէշէթ պէյի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ նոյն Խորհուրդին օգնական անդամ Շէվգի պէյի։ Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Ե. զօրաբանակին (Սուրիա) բժշկապետ Օսման փաշայի։

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ.— Ինչպէս երէկ ծանուցինք, Յունաց Պատրիարքական ընտրելիներու ցանկը որուն գլուխը կը գտնուի նախկին Պատրիարք Տ. Յովակիմի անունը, և որ Բ. Դրան մատուցուած էր, Ֆէնէրի Պատրիարքարանը վերադարձուեցաւ։ Ընտրելիներու ցանկը Բ. Դրան մատուցուած վիճակին մէջ սա անունները կը պարունակէր.

Տ. Յովակիմ, Քաղկեդոնի մետրոպոլիտ Տ. Գերմանոս, Պրուսայի՝ Տ. Նաթանայէլ (Պատրիարքական Տեղապահ), Տէրքոսի՝ Տ. Քալլինիքոս, Էտիրնէի՝ Տ. Քիրիլլոս, Եանեայի՝ Տ. Գրիգորիոս, նախորդ Պատրիարք Տ. Կոնստանդիանոս, Եփեսոսի՝ Տ. Յովակիմ, Կիզիքոսի՝ Տ. Կոնստանդիանոս, Ամասիոյ՝ Տ. Անթիմոս, Իզմիրի՝ Տ. Ֆիլոթէոս, նախկին Պատրիարք Տ. Նէոֆիթոս եւ Սէրէզի, Տրապիզոնի, Լէրոսի, Քալիմնոսի, Քիոսի, Մէթիմնայի, Վառնայի, Վէրիայի, Իզմիտի, Կեսարիոյ, Նիկիոյ և Երէյլիի մետրոպոլիտները։

Ցանկը վերադարձուած է սա վիճակին մէջ.

Նախկին Պատրիարք Տ. Տ. Յովակիմ, Նէոֆիթոս ու Կոնստանդիանոս և Պրուսայի մետրոպոլիտ Տ. Նաթանայէլ, Եփեսոսի՝ Տ. Յովակիմ, Էրէյլիի՝ Տ. Իէրոնիմոս, Կիզիքոսի՝ Տ. Կոնստանդիանոս, Իզմիրի՝ Տ. Ֆիլոթէոս, Նիկիոյ՝ Տ. Սոփրոնիոս, Ամասիոյ Տ. Անթիմոս, Վէրիայի՝ Տ. Կոնստանդիանոս, Տրապիզոնի Տ. Կոնստանդիանոս, Մէթիմնայի Տ. Ստեփանոս, Վառնայի՝ Տ. Բոլիքարբոս, Բըսանթիի՝ Տ. Յովակիմ և Քիոսի՝ Տ. Կոնստանդիանոս։

Խառն Ժողովը երէկ առտու գումարուեցաւ Տեղապահին նախագահութեամբ։ Նախ կարդացուեցաւ դատական ու կրօնական գործոց նախարարութեան պաշտօնագիրը որ կը ծանուցանէր թէ ընտրողական ժողովը կրնայ վերոյիշեալ ցանկին համաձայն ընտրել Պատրիարքը։ Որոշուեցաւ որ ընտրողական ժողովին երկրորդ նիստը կատարուի այսօր, կէսօրէն երկու ժամ ետքը։ Հարկ եղած հրաւիրագիրները արդէն ղրկուած են։ Ընտրողական ժողովին այդ երկրորդ գումարման մէջ գաղտնի քուէով պիտի որոշուին երեք ընտրելիներ՝ ընտրելեաց ցանկէն։ Յետոյ ժողովին եկեղեցական տասնըութ անդամները պիտի իջնեն Ֆէնէրի մայր եկեղեցին, ուր, աշխարհական անդամներուն ներկայութեանը, նախ Հոգւոյն Սրբոյ օգնութիւնը պիտի հայցեն և յետոյ գաղտնի քուէով պիտի ընտրեն Կ. Պոլսոյ արքեպիսկոպոսը ու Տիեզերական Պատրիարքը։ Ընտրութեան արդիւնքը անմիջապէս Բ. Դրան պիտի մատուցուի տեղեկագրով մը զոր պիտի ստորագրեն Խառն Ժողովին անդամները։

—Առջի օրը, ընտրողական ժողովին գումարումէն ետքը, Սինոդը արտասովոր նիստ կազմեց եկեղեցական խնդրոյ մը վրայ խորհրդակցելու համար։

ՉԻՆ ղրկուած օսմ. պատուիրակութիւնը որուն պետն է զօրավար Էնվէր փաշա, երեքշաբթի օրը Շանկայ հասեր է։

ԴԱՏԱԿԱՆ Նախարարութեան խնդրանօք, կայս. Իրատէ մը հրամայեց ամսական 44,000 ղրուշի յաւելում մը ընել նոյն պաշտօնատանին յատկացուած գումարին վրայ։

Պ. ՕՆՈՒԻ ՄԱՀԸ. — Վիէննայէն կը հեռագրեն թէ Աթէնքի ռուսական դեսպան Պ. Օնու մեռեր է։ Պ. Օնու Վիէննա գացած էր հիւանդութիւնը դարմանելու համար։ Վախճանեալը երկար տարիներ պաշտօնավարած էր Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպանատան մէջ՝ իբրեւ առաջին թարգման և յետոյ ալ իբրեւ խորհրդական։ Եօթանասուն տարեկան էր։ Աթէնքի արքունիքին մօտ մեծ համարում կը վայելէր։

ՆԷՃԻՊ ԷՖ. ՄԷԼՀԱՄԷ.— Պուլկարիոյ Ցէրտինանտ իշխանը իմանալով որ Սոֆիայի կայս. գոմիսէր Նէճիպ էֆ. Մէլհամէ հիւանդ է, անցեալ ուրբաթ իր մասնաւոր դիւանին պետ Պ. Տոպչովիչը ղրկեց և որպիսութիւնը հարցուց։ Նէճիպ էֆ. Մէլհամէ հիմա ապաքինած է։

ԶԱԿԱԶԻԿԻ մէջ (Եգիպտոս) ժանտախտէ նորէն երկու հոգի բռնուելով մէկը մեռեր է։ Մինէի մէջ դէպք մը պատահեր է։

ՎՃՌԱԲԵԿ ատեանին անդամ Փոսթաքի Վասթնիս էֆ.ի ամսաթոշակին վրայ երկու հազար ղրուշի յաւելում մը եղաւ։

ԹՈՒՐՆՕ-ՄԱԿՈՒՐԷԼԻ մէջ (Ռումանիա), կայս. Իրատէի մը համաձայն, օսմ. հիւպատոսութիւն մը հաստատուած է։

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Մոնիթէօռ Եգիպտոսի լրագիրներէն առնելով կ'ըսէ թէ Աղեքսանդրիայէն անցնող օսմանցի երկու անձեր, վերջերս սպառնալիք մը կրած էին Հայու մը կողմէ որ զանոնք կ'ամբաստանէր թէ Գահիրէի մէջ հազար ոսկիի արժողութեամբ գոհարեղէններ գողցած են։ Ոստիկանութեան կողմէ կատարուած քննութեամբ հաստատուեր է թէ այդ երկու Օսմանցիներուն նկատմամբ եղած ամբաստանութիւնը սխալ է, և թէ իրենց քով գտնուած գոհարեղէններուն արժէքը պատուաւոր կերպով վճարած են։

—Եգիպտոսի երկաթուղիներու վարչութիւնը խիստ արագընթաց 15 վայրաշարժեր յանձնարարեր է Գերմանիա՝ իւրաքանչիւրը 2800 ոսկիի։

—Աղեքսանդրիոյ մէջ անգլիական հիւանդանոց մը կառուցանելու համար կատարուած հանգանակութեան գումարը հասեր է 23,750 ոսկիի։ Այդ գումարին 20,750 ոսկին շէնքին կառուցմանը պիտի յատկացուի և 3000 ալ պահեստի դրամագլուխին։ Հիւանդանոցը 54 անկողին պիտի ունենայ՝ որուն 22ը՝ կիներու, 28ը՝ այրերու և 4 ալ տարափոխիկ հիւանդութիւններու։

—Անձրեւները և խոնաւութիւնը քանի մը տեղեր արգելք եղած են բամպակենիի տերեւներուն զարգացմանը։

—Նորվէկեան Բոքրի շոգենաւը որ երկաթուղիի երկաթեղէններ բեռցած էր Փորթ-Արթուր տանելու համար, Սուէզի ջրանցքէն դուրս ելած տեղն խրեր է Ռաս-Կարիպի մօտ։ Շուէտական շոգենաւ մը հոն գացած է Բոքրը ազատելու։

ԿՐԹԱԿԱՆ Նախարարութեան մէջ կազմուած յանձնաժողով մը բոլոր վարժարաններուն համար ուսմանց բարեփոխեալ նոր ծրագիր մը պատրաստելով ձեռնհաս պաշտօնատանին մատուցուած էր։ Այս վերջինը կարգ մը կէտերու մասին բացատրութիւններ ուզած է։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ շինութեանց պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ ճամբաներու և կամուրջներու շինութիւնը փութացնելու համար։ Այդ առթիւ գրուեցաւ գաւառներու որ երկու ամիսը մէկ անգամ ընդարձակ տեղեկագիրներ ղրկուին կատարուած շինութիւններուն վրայ։

ՆՈՐ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ. — Նէմիզատէ Թահսին փաշա 99 տարուան մենաշնորհ ուզած է իր առաջարկած երկաթուղիի նոր գիծին համար որ Մանասդըրէն պիտի սկսի և Եանեայէն անցնելով մինչեւ Բրէվէզա պիտի երկարի։ Ամբողջ երկայնութիւնը պիտի ըլլայ չորս հարիւր երկու քիլոմեթր։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ նոր կառավարիչ Ճէվատ պէյ երէկ իրիկուն պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։ Ճէվատ պէյ, մեկնելէ առաջ, կայս. պալատ երթալով երախտագիտութիւն մատոյց և արժանացաւ կայս. մեծարանաց։

ՊՈՒԼԿԱՐԱՑ Ս. Էկզարքը, երէկ, տեսակցութիւն մը ունեցաւ Մեծ. Եպարքոսի և դատական ու կրօնական գործոց նախարարին հետ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ բարենորոգմանց յանձնաժողովին անդամ կարգուեցաւ Նախ. քաղաքապետ Ռըզվան փաշա։ Յանձնաժողովը երէկ գումարուեցաւ Թնդանօթարանի քէօշկին մէջ և խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՅԻՆ նորոգութեան հաշիւները քննելու համար յանձնաժողով մը կազմուեցաւ առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց պաշտօնարանին մէջ։

ԱՐԺԱՆԹԻՆ (Հարաւային Ամերիկա) գտնուող օսմ. հպատակները խնդրեցին կայս. կառավարութենէն որ այդ երկրին մէջ օսմ. հիւպատոսութիւններ հաստատուին։

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱՅԻ քարափին ու Նաւահանգիստին երեք հարիւր մէթր երկայնութեամբ տեղ մը խոշոր քարերու զետեղումը սկսաւ։

ԿԻԼԻՃԱՆԻ ախտաբանական հիւանդանոցին ուսուցիչ Գերմանացի Ռիտէր էֆ., որուն մարմնոյն զանազան մասերը անկման մը հետեւանքով վնասուած էին, բաւական աղէկցած է և կրնայ գաւազանի օգնութեամբ քալել։ Ռիտէր էֆ. այսօր Գերմանիա կ'ուղեւորի ջերմուկները երթալու համար։ Պաշտօնավարութեան պայմանաժամը երեք տարուան համար վերանորոգուած է։

ՅՈՒՆԱՐԷՆ Քոնսթանթինօբոլիս լրագիրը որ անպայման կերպով դադարման դատապարտուած էր, արտօնուեցաւ այսօրուընէ վերստին հրատարակուելու։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐԸ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց մէյ մէկ վարժարան հիմնել գաղթականներու հաստատուելիք գիւղերուն մէջ և կարօտ ուսանողներու կրօնական և ուրիշ դասագիրքեր տալ։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ու Թղթատարական վերատեսչութիւնը որոշեց որ ուղտապանները, ջորեպանները և այլն երաշխաւոր տան թէ օսմ. նամակատունէն չեկող նամակներ պիտի չփոխադրեն։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ նկատելով որ օդերը հետզհետէ կը տաքնան, հրահանգ տուաւ թաղապետութեան շրջանակներուն որ մեծ ուշադրութիւն ընեն հանրային մաքրութեան։

ԻՏԱԼԻՈՅ դեսպանատունը ծանոյց Բ. Դրան թէ Երուսաղէմի իտալական հիւպատոս կարգուած է Պ. Թոմա Քալլէրոյի։

—Իտալիոյ կառավարութիւնը Իտալական Թագ պատուանշանը տուաւ Բ. Դրան առաջին թարգմանիչ Տավուտ էֆ.ի։

ՄԻԼՔԻԻԷ վարժարանին դասախօսութիւնները երէկ դադրեցան և երկուշաբթի պիտի սկսին ընդհանուր քննութիւնները։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՍԵՐՊԻՈՅ միջեւ կնքուելիք առեւտրական դաշնադրութեան բանակցութեանց խառն յանձնաժողովը երէկ ալ գումարուեցաւ։ Քիչ վերջը օսմ. պատուիրակները առանձին գումարում մը ունեցան։ Սերպիոյ դեսպանը յետոյ տեսակցութիւն մը ունեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ՀՐԴԵՀ.— Երէկ գիշեր ժամ 7ին Պոլսոյ Փաթիհ թաղը Քոտորամոսի Աֆիթապ դեղարանէն հրդեհ ծագելով այրեցան թէ՛ այդ շէնքը և թէ ուրիշ հինգ խանութներ, որոնց երկուքը նպարավաճառի, մէկը՝ մանիֆաթուրայի և երրորդը սրճարան։ Դեղարանը ապահովագրուած էր։ Վնասուող Ընկերութիւններն են՝ Էթնիքի ու Տօյչէ Ռոմանիա՝ 200 ոսկի և Մանչէսթըր՝ 150։ Ֆէնիքս Լոնտոն, Էմբէրիալ ու Լոնքաշայր Ընկերութիւններն ալ թեթեւ վնասներ կրած են։

—Առջի գիշերը ժամ 2ին Գուրուչէշմէի շուկային մէջ նպարավաճառ Լիզոքի խանութին վրայի սենեակէն հրդեհ ծագեցաւ և հոն գտնուած քարիւղի ամաններ ալ բռնկեցան, բայց անմիջական օգնութիւններով կարելի եղաւ վտանգին առաջքը առնել։ Նպարավաճառին աշակերտը՝ Կավրիլ, քարիւղի ամաններուն բռնկիլը տեսնելով շուարեցաւ և իր հագուստներն ալ կրակ առին, բայց կարելի եղաւ ազատել։ Կրակը առաջ եկած էր Կավրիլի ձեռքը գտնուած լամպարի մը [illegible]։ Խանութը 130 ոսկիի ապահովագրուած ըլլալով, ոստիկանութիւնը կասկածեցաւ թէ կրակը դիտմամբ ձգուած է, բայց քննութիւն կատարելով հաստատեց թէ դիպուածի արդիւնք է։ Կավրիլի երեսը ու ձեռքերը այրած ըլլալով դարմանուեցան։

ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ.—Այս տարու երկու շոգենաւերով Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեցին 1413 իսլամ ուխտաւորներ։

ՍՈՍԿԱԼԻ ՈՃԻՐ ՄԸ.—Երէկ ժամ 6ին Պոլսոյ Սիւլէյմանի թաղը տաղաւարի մը մէջ ոճիր մը գործուեցաւ։ Ոճրագործն է Պէշիքթաշի կառապաններէն Ապտալ, իսկ զոհերը անոր կինը՝ Սանիէ՝ 15-16 տարեկան, ու անոր մայրը՝ Այիշէ։ Ապտալ ամուսնացած օրէն ի վեր միշտ կը կռուէր իր կնոջը՝ Սանիէի հետ։ Երկու օր առաջ դարձեալ կռիւ ծագելով Սանիէ էրկանը քովէն փախեր ու մօրը՝ Այիշէի բնակարանը գացեր է։ Ապտալ շատ բարկացած էր. առջի օրը իր աներորդիին հանդիպելով ըսեր է՝ թէ զոքանչին տունը արիւն պիտի հոսեցնէ։ Ապտալ, երէկ, դաշոյնը սրելով ժամ 6ին ատենները զոքանչին՝ Այիշէի բնակած տաղաւարը գնաց։ Նախ Այիշէն զարկաւ ձախ ուսին տակէն. յետոյ յարձակեցաւ իր կնոջը՝ Սանիէի վրայ և դաշոյնը փորը մխելով աղիքները դուրս թափեց։ Ապտալ այդ ոճիրները գործելէ ետքը փախաւ դէպի Վէֆայի կողմը։ Դրացի կիներուն յարուցած աղմուկէն դէպքը իմացուեցաւ և ոստիկանութիւնը ոճրին վայրը փութաց։ Բժիշկ բերուելով հարկ եղած դարմանները եղան վիրաւորներուն։ Այիշէ շատ ծանր վիճակի մէջ ըլլալով հազիւ կրցաւ ըսել թէ փեսան՝ Ապտալ զարկած է թէ՛ զինքը և թէ աղջիկը։ Այիշէ աւելի չկրցաւ խօսիլ եւ մեռաւ։ Այիշէ 40 տարեկան էր։ Գալով Սանիէի որ ինչպէս ըսինք հազիւ 15-16 տարու կայ, ան ալ քիչ ետքը մեռաւ. աղիքները չորս տեղէ կտրուած էին։ Բժիշկները կրցան աղիքները կարել ու տեղը դնել։ Սանիէի որ զգայազիրկ էր, քիչ մը սթափելով հարցուց թէ մայրը մեռա՞ծ է, այդչափ միայն կրցաւ խօսիլ և պահ մը վերջը մեռաւ։ Ոճրին շարժառիթը աւելի նախանձը ըլլալ կ'երեւայ, վասն զի Ապտալ իր զոքանչին տաղաւարին ներս մտած ատեն դրան առաջ Խալիլ անուն բեռնակիր մը տեսեր է, ուրկէ կը կասկածէր թէ իր կնոջը հետ յարաբերութիւններ ունի։ Ապտալ քանի անգամ աներոջը դիմում ըրած էր, կինը իր տունը վերադարձնելու համար, բայց չէր յաջողած։ Ոճրագործ Ապտալ, որ տակաւին ձերբակալուած չէ, Երզնկացի է, 28 տարեկան ու միջահասակ։ Ոստիկանութիւնը ամէն կողմ խուզարկութիւն կը կատարէ զայն ձերբակալելու համար։

ՏԷՐ ԴԱՒԻԹԵԱՆ շապիկի վաճառատունը ճոխ մթերքով մը փոխադրուած է Վոյվոտա փողոց, թիւ 85, ուր յաճախորդները պիտի գտնեն վերջին նորաձեւութեանց համեմատ շապիկներ, փողկապներ, գուլպաներ։ Կ'արժէ անգամ մը այցելել Տէր Դաւիթեանի նոր վաճառատունը։

SIROP & VIN DUSART

Շատ մը հիւծախտաւորներ, որոնց մէկ թոքը բոլորովին փտած է, Սիրօ է վէն Տիւզառով բժշկուեցան, երբ սնունդ առնելով հում միս։

Ազգային Լուրեր

ՍԱՄՍՈՆԻ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Սամսոնէն կը գրեն մեզ մայիս 22 թուականով.— «Տեղւոյս Գաւառական ժողովը, երէկ կիրակի օր, իր նիստը գումարեց եկեղեցւոյ սրահին մէջ, նախագահութեամբ Տեղապահ Հօր, առաջնորդական ընտրութեան նպատակաւ։ Երկու կուսակից կողմեր, գրեթէ զատուած՝ դէմ առ դէմ նստած էին, նման երկու դատախազներու որոնք դատաւորին առջեւ կը նստին, իւրաքանչիւրը իր դատը պաշտպանելու ոգւով լեցուած։

Ժողովի բացումը ըլլալուն պէս, փոխանակ օրակարգի մէջ խնդրոյ կարգը արձանագրուածով զբաղելու, անկէ բոլորովին դուրս բուռն վիճաբանութիւն մը բացուեցաւ երկուստեք, որ քիչ մնաց բռնցի վիճաբանութեան պիտի յանգէր. բայց փա՛ռք Աստուծոյ անվտանգ անցուցինք, որովհետեւ ժողովը իր լռութիւնը կորսնցուցած էր բոլորովին։ Վերջապէս, Ատենապետը սթափելով բողոքեց թէ, ժամավաճառ եղած են երկու ժամէ աւելի անտեղի վիճաբանութեամբ։ Քառորդ ժամ դադարէ յետոյ, քուէարկութիւնը կատարելու խոստմամբ նստելով, Քաղաքական ժողովի տեղեկագիրը կարդալ կամ չկարդալու վիճաբանութիւն մըն ալ սկսաւ. տեղեկագրին ընթերցումէն յետոյ վերջապէս, քուէներու թղթերը բաժնուեցան 17 անդամներու մէջ։ Պատրիարքարանի նամակը և ընտրելեաց ցանկը կարդացուելէ յետոյ՝ քուէարկութիւնը կատարուեցաւ։ Շահեցաւ [illegible] եպիսկոպոս Մանկունի 9 քուէ, իսկ Գնէլ Վ. Գալէմքեարեան 7. իսկ մէկ ալ սպիտակ քուէ։ Առարկեցին թէ 9 քուէն բացարձակ առաւելութիւն չսեպուիր, քանի որ 21երէն երեքը ուրիշ քաղաք են, իսկ մին ալ հիւանդ է. պատասխանուեցաւ թէ՛ ներկայներու համեմատութեամբ 9 քուէն բացարձակ առաւելութիւն կրնայ ըլլալ. այս խնդիրն ալ վիճաբանութեան նիւթ պիտի ըլլար, եթէ ժողովականներէն մէկը չըսէր թէ այդ՝ մեր իրաւասութենէն վեր է, Պատրիարքարանը կրնայ վճռել։ Գալով Պատրիարքարանի ընելիքին, կը խնդրենք որ ազդու, փորձառու մէկը ղրկէ, որ յաջողի կուսակցութիւնները հաշտեցնելով, օգտակար ըլլալ վիճակիս, որովհետեւ ժողովուրդը ալ ձանձրացած է ժողովականներու դարձուածքներէն իրենց եսին, անհատականին համար։»

Բարձր. Յարութիւն փաշա Տատեան երէկ Կայս. պալատ երթալով տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ա. քարտուղար Վեհմ. Թահսին պէյի հետ։

—Տնտեսական Խորհուրդը, որուն վերակազմութիւնը ծանուցուեցաւ, երէկ դարձեալ իր շաբաթական նիստը չգումարեց։

—Գարակէօզեան Յանձնաժողովը երէկ Ղալաթիոյ Խորհրդարանը նիստ գումարելով խորհրդակցութիւններ կատարեց Օթէլ Խտիվիալի գնման մասին։

—Նաալը-Գաբուի թաղեցիները հանրագիր մը Պատրիարքարան դիմում ըրած են, նոր Թաղ. Խորհուրդի մը ընտրութիւնը խնդրելով։

—Պուլկարիոյ և Ռումանիոյ առաջնորդական խնդիրը նորէն խորհրդակցութեան առարկայ եղաւ Խառն Ժողովի վերջին նիստին մէջ։ Այդ նպատակաւ կազմուած Յանձնաժողովը առաջարկեր է փոխանակ անմիջապէս առաջնորդ ղրկելու, առ այժմ պատուիրակ կամ հովիւ անունով եպիսկոպոս մը ղրկել, տեղական իշխանութեանց կողմէ վաւերացուելով իր պաշտօնը։

—Պալըքեսիրի Առաջն. Տեղապահ Թաթուլ վարդապետ նամակով մը խնդրած է Ս. Պատրիարքէն, որպէս զի ծաղկեայ Փիլոն տրուի տեղւոյն Նշան և Պետրոս քահանաներուն։

—Ինչպէս յայտնի է Կրօն. Ժողովը մէկ տարուան փիլոնազրկութեան դատապարտած էր Մարզուանի [illegible] Ալիբասմա քահանան։ Արդ, Մարզուանէն Պատրիարքարան հասած հանրագիր մը կը յայտնէ թէ մէկ տարուան պատիժը անբաւական է։ Խնդրոյն քննութիւնը յանձնուեցաւ Տ. Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Յովհաննէսեանի։

— Երէկուան Ներքին լուրերու բաժնին մէջ գրած էինք թէ Մարզուանցի Արթին և Պօղոս էֆ.ք Տէրուքեան ջուրով շարժող ալիւրի գործարան մը հաստատելու արտօնութիւն ստացած են։ Արդ, այդ անձերը ոչ թէ Տէրուքեան այլ Թորիկեան Արթին և Պօղոս էֆէնտիներն են զոր այս առթիւ կը շնորհաւորենք իրենց ձեռք բերած այս յաջողութեան համար։

ԱԶԴ

Կիրակնօրեայ դասախօսութիւնք Բերայի Արհեստանոցին մէջ

27 մայիս 1901 ժամ 2-4½ (Ը. Ե.)

ԴԱՍԱԽՕՍՔ

1. Ռ. էֆ. Պէրպէրեան (Շարունակութիւն Հոգեբանական — մանկավարժական դասոյ)։
2. Յ. էֆ. Պուրգեն (Տիեզերագրութեան ուսումն և ուսուցումը)։ 2—3

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս ու Քոնսթանթինոբլը)

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ՊՐԻԹՈՐԻԱ, 6 յունիս.— Պէյէրի զօրախումբէն չորս հարիւր Պոէրներ յանկարծակի յարձակում մը կրեցին երկու հարիւր 40 Անգլիացիներու կողմէ։ 37 Պոէրներ սպանուեցան։ Անգլիացիներուն կորուստն է 3 մեռեալ և 15 վիրաւոր։

ԼՈՆՏՈՆ.—Հարաւային Ափրիկէի մէջ գործող բժիշկներուն ի պատիւ տրուած հացկերոյթի մը ատեն պատերազմական նախարար Պ. Ճօն Բրոտրիք յայտարարեց թէ պատերազմը հաստատած է որ անգլիական զինուորները համարժէք են միւս տէրութեանց զինուորներուն։ Պատերազմը, յարեց նախարարը, ազդու կերպով, բայց մարդասիրութեամբ առաջ պիտի տարուի և թէ կառավարութիւնը որոշած է ամէն բան ընել՝ հաստատուն և պատուաւոր հաշտութիւն մը ապահովելու համար։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ.—Սթանտարտ կ'իմանայ Շանկայէն թէ Ռուսիա վարչական չորս կեդրոններ հաստատած է Մանճուրիոյ մէջ։ Ժողովուրդին ուղղուած զեկոյց մը կ'ըսէ թէ Ռուսիոյ տիրապետութիւնը տեւական պիտի ըլլայ։

ՊԷՐԼԻՆ.— Վալտէրսէ մարէշալը կը հեռագրէ Թիէն-Ցինէն.—«Հրաժարեցայ միջազգային զինուորներու ընդհանուր հրամանատարութեան պաշտօնէն։ Չինէն ճամբայ կ'ելլեմ դէպի Ճափոն։ Բէքինի միջնաքաղաքին մէջ, յունիս 4ին գիշերը, մեծ հրդեհ մը ծագեցաւ։ Բազմաթիւ տուներ այրեցան։»

—Թիէն-Ցինէն կը հեռագրեն Վոլֆ գործակալութեան թէ Վալտէրսէ մարէշալը, Թագուէն մեկնելէ առաջ, ներկայ գտնուեր է յուղարկաւորութեանը այն անձերուն որոնք զոհ գացին Անգլիացիներու և Ֆրանսացիներու միջեւ ծագած վերջին կռուին։ Գերմանական քանի մը պատուիրակութիւններ ալ ներկայ գտնուեր են։ Խիստ միջոցներ ձեռք առնուած են, որպէս զի կռիւներ չկրկնուին զանազան ազգերու զինուորներուն միջեւ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՏԱՆՑԻԿ.—Այսօր ծովը իջեցուեցաւ Վէթին նոր մարտանաւը։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՄԱՐՈՔ

ՊՈՐԹՍՄԱՈՒԹ.—Հոս հասաւ Մարոքի այն պատուիրակութիւնը որ պաշտօն ունի Մարոքի վեհապետին շնորհաւորութիւնները մատուցանելու Էտուարտ թագաւորին։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիոյ պանքան իր զեղչի սակը հարիւրին չորսէն երեքուկէսի իջեցուց։

(Աժանս Նասիոնալ)

ՖՐԱՆՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 6 յունիս.— Երեսփ. Ժողովը այսօր շարունակեց գործաւորներու հանգստեան օրինագծին վիճաբանութիւնը։

ԱԼԺԷ.—Պ. Մաքս Ռէժիս նորէն մենամարտի հրաւիրեց Պ. Լաֆէրտէքը։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ՊԷՐԼԻՆ.—Վիլհէլմ կայսրը օգոստոսին ներկայ պիտի գտնուի Ռուսիոյ բանակին մեծ զօրաշարժերուն։

ԻՏԱԼԻԱ

ՀՌՈՄ.—Իտալիոյ թագաւորը, աղջիկ զաւակ մը ունենալուն առթիւ, ընդունեց շնորհաւորութիւնները Իտալիոյ երեսփոխաններուն որոնց մէկ քանին ծայրագոյն ձախակողմին կը վերաբերին։

ՊԵԼՃԻՔԱ

ՊՐԻՒՔՍԷԼ.— Պելճիքայի Ծերակոյտին մէջ արտաքին գործոց նախարարը յայտարարեց թէ Պելճիքա հինգ տէրութեանց հետ դաշնադրութիւն մը կնքած է, որ կ'երաշխաւորէ Պելճիքայի անբռնաբարելիութիւնը, ամբողջութիւնը եւ անկախութիւնը։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.— Ելած զրոյցի մը նայելով Անգլիոյ կառավարութիւնը որոշած է որ Լորտ Միլնէր Բարեյուսոյ Գլուխը չվերադառնայ։

—Բրէթօրիայէն կը հեռագրեն թէ Վարնպօթի մէջ պոէր զօրախումբ մը ձախողուած մը ունեցեր է։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ.— Միջնաքաղաքին հրդեհին ատեն այրեր են նաեւ դիւանական թուղթերը ու մատենադարանը։

ՀԷՆՐԻՔ ԻՊՍԷՆ

ՓԱՐԻԶ.— Սթոքոլմէն կը հեռագրեն թէ նշանաւոր թատրերգակ Հէնրիք Իպսէն ծանրապէս հիւանդ է։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ իրաւագէտներու Ընկերակցութիւնը, երէկ, հացկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ Պ. Լապորիի, Տրէյֆիւսի փաստաբանը։

REVUE UNIVERSELLE

1 Յունիս, թիւ 22

Աֆէր տը Շին.—Լա կարտ Մէօալ Նասիոնալ օ Լուվր.— Թիր Լիդդէրէր տիւ 19իէմ սիէքլ.—Մուվման ժէնէրալ. լա միւզիք.—Լէ Լիվր.— Ռըվիւ է ժուրնօ։ Մէկ թիւը 50 սանդիմ։

* * *

LE MOIS LITTERAIRE ET PITTORESQUE

Յունիս

Վէր լ'իմէն... ան քարթ բոսթալ.— Լա Վիէյէսս տը Միշէլ Անժ.— Լը բէնդր տէ բէյզան.—Թէր տը Թրանսվալ.— Լա Թրիսթէս, բօէզի.— Տան լա Թուրմանթ, րէսի տ'իւն այէօլ.—Օ Բէյի տէ Տիւն.— Լուրէնսօ-Մարքէզ է սօն Թէրիթուար.—Քօզըրի լիդդէրէր.— Բաժ ուպլիէ.— Լ'Աքդիւալիդէ սիանթիֆիք։ Մէկ թիւը կ'արժէ 1.25 ֆրանք։

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երես
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Օ.	26	38
Ամէնէն բարձր գին	»	26	39
Ամէնէն վար գին	»	26	36½
Ռումէլի Երկթ. գոց.	Ֆր.	112	50
Ամէնէն բարձր գին	»	112	62
Ամէնէն վար գին	»	112	37

ՔԱՑՈՒՄ 25 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Փ. Դ.	27	01
Ռումէլի Երկաթուղի	Ֆր.	112	62
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		14	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթոմ.		1	05
Սօս. Օթ. Տանք է Վալէօռ		6	15
Օսմ. Աղաց. Ընկ.		4	20
Թրամուէյի բաժնեթ.		6	05
» Ֆօնտաթէօռ		195	—
« [illegible]		480	—
[illegible] Կ. Պոլսոյ		162	50
Թիւնէլ		87	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղշ.	109	07
» » » չէք	»	110	07
Բարիզ » »	Ֆր.	23	01¼
» » » չէք	»	23	92½
Պէրլին սոսակար չէք	Մարք	18	18
Վիէննա չէք	Քրոն.	21	83

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղշ.	87	21
Անգլիական ոսկի	»	116	—
Բօլ էմբէրիալ	»	91	10
Ֆլորին	»	[illegible]	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	07
Մէթալիք	»	98	20
Ռուբլի Թղթադրամ	Օ. Օ.	5	59

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 6 Յունիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ		93	56
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.		50	—
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. բաց.		24	50
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. գոց.		24	56
Օսմանեան Պանքա		13	—
Ռուսական 1890		101	—
Հելլենական 5%		40	—
» Մօնօփոլ		54	—
Պուլկարական 1888		83	—
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ		105	87
Տօմինիալ		104	—
Թրանսվալ		3	56
Այտըն Երկաթուղի		13	—
[illegible]		25	385

ՓԱՐԻԶ, 7 Յունիս

Ֆրանս. Ռանթ 3%		101	20
» » 3½%		101	52
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ֆրք.	25	12
) գոց.	»	25	15
» » » Բ.	»		—
« « « Դ.	»	28	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	552	—
Օսմանիէ	»	468	—
Ռումէլի Երկաթուղի	»	113	50
Օսմ. [illegible]	»	525	—
Օսմ. Ռէժի	»	322	—
Բրիօրիթէ Թիւթիւն 4%	»	495	—
Քրէտի Լիօնէ		1026	—
Իտալական Ռանթ	»	97	70
Սպանիական արտաքին	»	71	60
Թրանսվալ	»	88	75
[illegible]	»	25	190
[illegible]	»	2	—

ՊԷՐԼԻՆ, 6 Յունիս

Օսմանիէ	»	216	25
Ռումէլի Երկաթուղի	»	112	—
Անատ. Երկթ. պարտաթուղթ	»	101	80
Փ.-Թ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	260

ՊՐՈՒՔՍԷԼ, 6 Յունիս

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		24	75
Ռումէլի Երկաթուղի		113	25

ՍԳՈԴԻ ՄՈՒՐԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ
Եըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Սգոդ եւ Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող եմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան իւղն, իր այս վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հռչակած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատրաստութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանի

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ — Այսօր տեղի ունեցած աւաժանեայ նուազուրդին ատեն հետեւեալ գիները առաջարկուեցան.—93 ղշ. ոսկեդրամ՝ ծրարը 43 քիլոնոց թուղթին (Ֆոռմա 116 սանդիմեթր +80) մէկ ծրարին համեմատ։ 45½ ղրշ. ոսկեդրամ՝ ծրարը 22 քիլոնոց Էմբէրիալ թուղթին։ 35½ ղշ. ոսկեդրամ՝ ծրարը 16 քիլոնոց Րէալէ թուղթին։ 95 ղշ. ոսկեդրամ՝ ծրարը 25 քիլոնոց Էմբէրիալ թուղթին։ 35 ղշ. ծրարը 17 քիլոնոց Բավիա թուղթին Ֆոռմա 102+66։ 27 25 ղշ. ոսկեդրամ՝ ծրարը 12 քիլոնոց Բարիս Շամուա թուղթին Ֆոռմա 82+60։ 30 ղշ. քարթոնի իւրաքանչիւր ծրարին։ 2 ղշ. ամպալաժի թուղթին օխային։ 7½ ղշ. Պօքրամ կոչուած լաթին խարտային և $2\frac{15}{40}$ ղշ. քըրթան լաթին խարտային։ Վերջնական նուազուրդին (հինգշաբթի մայիս 24 յունիս 6) ատեն յիշեալ գիներէն 100էն 3 զեղչ ընել ուզողներ կը հրաւիրուին Հանր. Պարտքի կեդրոնատեղին ներկայանալ ժամը 10էն մինչեւ 3 կէս օրէն ետքը (Ը. Ե.)։ 2-2

* * *

ԱԶԴ.— Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ Օսմ. փոփոխեալ պարտքի պարտաթղթերէն ունեցողներուն թէ՝ 1881 դեկտեմ. 8)20ի կայս. Իրատէին Ե. յօդուածին 5րդ հատուածին տրամադրութեան համաձայն, ջնջուած պիտի համարուին այն բոլոր կտրոնները, որոնք իրենց պայմանաժամը լրանալէն մինչեւ 6 տարի ներկայացուած չեն, գանձուելու համար։ Հետեւաբար իրենց պայմանաժամը 1895 սեպտ. 1)13ին լրացող թիւ 24 կտրոնները եթէ մինչեւ 1901 օգոստ. 31)13 սեպտ. չներկայացուին գանձուելու համար, ջնջուած պիտի համարուին։

* * *

Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ 4%ո Բրիօրիդէ փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն թէ՝ 1890 ապրիլ 15)28ի կայս. Իրատէին ԺԴ. յօդուածին տրամադրութեանց համաձայն, ջնջուած պիտի համարուին նոյն պարտաթուղթերուն այն բոլոր կտրոնները, որոնք իրենց պայմանաժամին լրանալէն մինչեւ 6 տարի ներկայացուած չեն գանձուելու համար։ Հետեւաբար իրենց պայմանաժամը 1895 սեպտ. 1)13ին լրացող նոյն պարտաթուղթերուն 16 կտրոնները եթէ մինչեւ 1901 օգոստ. 31)13 սեպտեմ. չգանձուին, ջնջուած պիտի համարուին։ 2—14

Կ. Պոլիս մայիս 19)1 յունիս 1901
ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԻԼԱՆ

Բոսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթինտէն

Հէնտէսխանէ մուխապէրաթընըն թէքմինի զըմնընտա թէմտիտի մուգթեզի Իրատէի Սէնիյէի հազրէթի Խիլաֆէթբէնահիլէն օլան խաթթլար իչիւն միւպաշէրէսը լազըմ կէլէն թէլ վէ իզոլաթօր վէ սաիրէնին մահալլ միւլթէզիմէ [illegible] Պաբը Ալիյէ միւրաճաաթ իտէն Թալիպլէրին արզը վէ Թէքլիֆի մունճալիպինճէ զայալ իթտիկի Թէքլիֆլէր սօնրա պու Իրատէի Ալիյէ ուլէ ուսուլ օ խասը իւզէրինէ [illegible] միւնագասայա վազ իտիլմիշ վէ կէլէճէք խաղիրանըն [illegible] քերէ կիւնի բազար էրթէսի կիւնի պուլունմասը մուգթեզի [illegible] իլէ թալիպ օլանլարըն [illegible] օլան չարթնամէլէրի [illegible] վէ [illegible] Տէրսաատէ Մուգավէլէթ մունաքասա [illegible] թալիպլէրին [illegible] Նամէլէրի [illegible] վէ պու [illegible] Թէլէկրաֆ վէ Բոսթա Նէզարէթի [illegible] օլունուր։

Ֆի 24 մայիս, սէնէ 317 740

ԻԼԱՆ

Անատօլը Օսմանլը Թիմուր Եօլը

Թիմուր եօլունա այիտ օլուպ Տէրինճէ լիմանընտա պուլունան ճէր սազալ մաքինալարընը հավի զախիրէ անպարլարը վէ տէբօլար վէ Թիմուր հանկարլարը եանը սունտաքի մէլարը սէնէի [illegible] լու ալ սէնէ [illegible] 1901 սէնէսի չէնհրը իւաշը [illegible] թասընտան իթիպարէն [illegible] 1902 սէնէսի չէնհրը [illegible] 31ինճի միւնթէհի [illegible] 20սինէ գատար Թահրիրէն վէ միւհիւրլէ իւզէրինէ «Անատօլը Օսմանլը Թիմուր Եօլը» [illegible] Հայտար Փաշա [illegible] լուն [illegible] մուգավէլէ [illegible] օլունուր։

Միւտիրիյէթ

30 մայիս 1901 2-2

ԱԳՌՈՒԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կահաւորման յատուկ ամեն տեսակ ապրանաց
Ղալաթա, Թիւնէլին քովը Մէրթէպանի փողոց, Իղէթ Բաշա խանի կից Թիւ 16

Նոր հաստատուած սոյն վաճառանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական գորգեր, ասքուա և Թաւշեայ գորգեր, «քէչէ»ներ, «Թիւլ» վարագոյրներ, սփռոցներ, քառնիչներ, գետնի մուշամպաներ և զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մահճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ: Կը վաճառուին յարգոյ հասարակութեան շատ դիւրամատչելի պայմաններով:

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄՈՒՆՔՈՎ
635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

MIRACULOUS SKIN OINTMENT

ՄՈՐԹԻ ՀՐԱՇԱԼԻ ՍՊԵՂԱՆԻ ՄԸ

Այս սպեղանին, որուն բուժիչ արդիւնքները իսկապէս հրաշալի են, բուսային նիւթերէ պատրաստուած է: Մինչեւ հիմա հասարակութեան մատուցուած դեղերուն մէջ լաւագոյնն է ասիկա իր տեսակին մէջ: Ստուգապէս կը բուժէ բոլոր մորթային հիւանդութիւնները: Իբր ազդեցիկ դեղ կը գործածուի աղոց և չափահասներու աչքի բորբոքման և առհասարակ բորբոքման և բաղցկեղի դէմ: Կը բուժէ ամէն կարգի վէրքեր, ինչպէս նաև կեղեր (ulcères), պալարներ (չիպան), բորբոքուն ուռեր, ուռոյցքը (tumeur), մորթին դուրս տալը (éruption), խոյլը (սրաճա), կուրծքի ցաւերը, ոտքի դառնալը, մէջքի ցաւը, վիզը բռնուիլը, յօդացաւը, մկնացունցը (tic), յօդակապերու ակարութիւնը, կեղանկը (մարիա), ճմլուածները, ճաքռտուքները, ճերմակուքները, արիւնբերութիւնը, ցուրտէն առաջ եկած ճաքռտուքները, վէրքերը, ուռած եւ սեւածիր աչքերը, մորթախտը, մառնաշուրքը, վարդախտի ճեռքերը, մորթային ճեռքերը:

Մորթի այս հրաշալի սպեղանին աչքի հիւանդութեանց և վէրքերու համար լաւագոյն սպեղանին է: Կը գեղեցկացնէ մորթը: Միշտ օգտակար արդիւնքներ առաջ կը բերէ հնացեալ հիւանդութեանց մէջ, երբ միւս բոլոր դեղերը և բժիշկները չեն կրնար բուժել զանոնք. ճերմակախտը (ասկըրան), օձացաւ (երլանկըզ), որինը (բէմրէյի) բորոտութիւն, փոքր այտուցներ, կարմրութիւնները, ածելիի վէրքեր եւն. եւն:

Այս սպեղանին պէտք է գտնուի ամէն տան և նաւերու մէջ: Իւրաքանչիւր Թիթեղէ տուփին գինն է 3 չէյրէք 6 բէշլիկ: Այս սպեղանիին յանձնարարութիւն ընողները պէտք է դիմեն ցամաքային Եւրոպայի միակ գործակալ Գ. Էօմրէնտ Քաբուանայի վաճառատունը, որ կը գտնուի Կալաթա-Շիշլի Թրամուէյի գիծին կայարանին մօտ, Կալաթա, Վոյվոտա փողոց, Թիւ 95-96:

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Զրպարտիներս ստիպուած էին զիս Նստողական կեանք վարել, որուն հետեւանօք ամէն օր կը տառապէի ՊՆԴՈՒԹԵՆԷ ու ՊԱՍՈՒՐԷ: Շարունակ գլուխս կը ցաւէր, աչքերս կը մթննային, ստամոքսս կը խառնուէր և օր մը հանգիստ չունէի: Պասուրէն գոյացած պալարները մանաւանդ միշտ կը խլխլային: Բժիշկի մը յանձնարարութեամբ ՏՔԹ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ գործածելէս քիչ յետոյ ստամոքսս չտկուեցաւ, գլխուս ցաւերը անցան. պնդութիւնը ատրճանաբար բժշկուեցաւ և ոչ Պասուրէն և ոչ պալարներէն հետք չմնաց, և հիմայ Տքդ. Ֆրանքի առողջութեան դեղահատերուն շնորհիւ կատարելապէս առողջ կ'ապրիմ:

Ֆրանսա Սէն Լօռան գաւառին կառավարիչ. ԱԼՖՐԷՏՕ

Վերոյիշեալ դեղահատերը ճշմարտապէս միակ դարման են, պնդութեան, պասուրի և անոնցմէ գոյացած ամէն կարգի հիւանդութեանց. կանոնաւորաբար գործածուելով, ստամոքսն ու աղիքները կը զօրացնեն ու մարսողութիւնը կը դիւրացնեն: Կը ծախուին Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները: 479 17—30

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ

ՄԻԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋՕՐԻ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ

SANTAL MIDY

ՍԱՆԴՕԼ ՄԻՏԻ

Անմիջապէս կը ջնջէ «Քօբայի», «Քուպէպ», Ներարկումները, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յայժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանցքաբորբոքման, արիւնամիզութեան, առանց միջացաւ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անզուտ և ուրիշ դեղերու հետ խառն սանդալները:
Ամեն քաբսիւլ ՄԻՏԻ անունը կը կրէ:
Ամեն դեղարաններ
A.

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատեով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 Թուականը
([illegible] 1310)

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Գ. Ալպէր Սիմընս
Ճանկաճեան խան, Վոյվոտա փողոց
Թիւ 67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին կը գտնուի ՍԷՆ ՊԵՆՈՒԱ խան, [illegible] Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
[illegible] խան [illegible] փողոց,
Օսմ. [illegible] դէմը

Ենթ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զասօխ
Մաքրուհիւլար, Զեյրէքը խան, Թիւ 21 194

1803

IMPERIAL
ԻՄԲԷՐԻԱԼ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Հաստատեալ ի Լոնտոն 1803 ին

Դրամագլուխ	Ա. Ո. 2,900,000
Վճարուած հատուցում	16,600,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ ապրանք, շէնք եւայլն խիստ չափաւոր գիներով

Ընդ-գործակատար Լիազօր գործակ. Թուրքիոյ
ՖՈՍԻՈՆ Տ. ԳՈՒՐԹԷԼԼԻ Շ. Բ. ԳԼԻՖԹԸՆ
Ղալաթիա, Ինայէթ Խան

ԵՐԱԽՏԱՊԱՐՏ ՓԱՍՏԱԲԱՆ

Բարիզի մեծահռչակ փաստաբաններէն մին ստամոքսի սոսկալի հիւանդութեան մը հետեւանքով ստիպուած էր երեսի վրայ ձգել գործերը, այնչափ կը տառապէր: Մեծ ախորժակով կը ճաշէր, սակայն կէս ժամ վերջ գլխու պտոյտն ու ստամոքսի խիթերը կը դառնացնէին կեանքը փաստաբանին որ երկու տող բան գրելու անկարող էր դարձած: Գրիչը ձեռք առնելէ անմիջապէս վերջ ստամոքսը կը ծանրանար, սիրտը կը խառնուէր և ամբողջ մարմնովը կը ճնշուէր: Ստամոքսի հիւանդութեանց դարմանումին յատուկ դեղահատերը, ջուրերը, փոշիներն ու գինիները յաջորդաբար գործածեց առանց փոքրիկ Թեթեւացում մը ձեռք բերելու:

Խնջոյքի սեղանէ մը վերջ երբ խեղճ մարդը անկիւն մը առանձնացած լուռ մնջիկ կը տառապէր ըստ սովորութեան, տանտիրուհին քովը եկաւ և խստիւ յանձնարարեց ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՑ գործածել եթէ ստամոքսի ո՛ և է հիւանդութիւն ունի: Փաստաբանը Թէեւ յուսահատ, սակայն փորձ մը եւս ըրած ըլլալու համար, տուն վերադառնալուն չէչ մը ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՑ բերել տուաւ և գաւաթ մը խմեց անկէ: Այս առաջին գաւաթն իսկ իր բարերար ազդեցութիւնը ներգործեց և հիւանդը Թեթեւացում մը զգալով ստամոքսին վրայ շարունակեց գործածել ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՑը: Մէկ քանի շաբաթ վերջ ստամոքսը գտաւ իր սովորական առողջութիւնը, մարսողութիւնը կանոնաւորուեցաւ ու քիչ յետոյ փաստաբանը բոլորովին ապաքինելով սկսաւ շարունակել իր գրագումները. ու գինքը երախտապարտ զգալով ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՑին ստամոքսի հիւանդութենէ տառապողներուն ջերմապէս կը յանձնարարէ զայն:

Կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները: 466 14—30

ՊԵՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆՄԱՀՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Արքայական հրամանագրով արտօնուած 1853 անգամ. 26ին կառավարութեան հսկողութեան տակ

Պէրլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ	Ֆր. 967,321,496
Պահեստի դրամ	Ֆր. 270,096,743

ՊԷՐԼԻՆ ՎԻՔԹՈՐԻԱՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս Թոշակ, եւն.

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ. առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, յաւաթական փոքր վճարումներով.—(Մեւնոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար):

Ապահովագրութիւն ռազմական, երկաթուղիի, բիւնէլի եւն. արկածներու դէմ, ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սկսեալ ՄԷԿ ՖՐԱՆՔԷ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 շաբաթ, այսինքն 52 ֆրանք), ապաքէսով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆ.՝ մահուան պարագային, 15,000 ֆր.՝ արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային:

Ընկերութեան Դրամատունը.—ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
Ընդհ. Գործակալ.—ԷՄԻԼ ՎՕԿԼ
Ղալաթիա, Օսմ. Պանքայի դէմը, Ինայէթ Խան, Թիւ 7, 8, 9:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
Ամենահին Միջազգային Ընկ. ն Կենաց վրայ ապահովագրութեան
Տնօրէնութիւն Եւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ'Իդալիէնի անկիւնը):

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ:

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին երաշխաւորուած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 359 ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.: Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 6,230,000,000Ֆր.: Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 660 միլիոն:

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (բոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոյ քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագիրները: ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ապահովագիրն առարկելի չէ բնաւ, և յանձնուն թուականէն սկսեալ կերաշխաւորէ արհեստի, բնակութեան և ճամբորդութեան յարաբերութեամբ բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պարագային: Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ առանց տուրք տալու փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կ'ըլլայ կանխաւ Ապահովագրութեան մուրհակին մէջ: Առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրողին համար իրաւունքէ անկում չկայ: Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ ամէն ըրած բոլոր մասնաճիւղերով, ինչպէս նաև ապահովագրեալ դրամագլխով և հաւաքումն չորս երաշխաւորեալ առնուաց: Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ժ. ՌԻ. ՀՈՒՐԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Բիւնիւ-Պոստապատ
192 Ա. ԶՈՒՀԱՃԵԱՆ
Վոյվոտա փողոց Վիքթորիա խան Ղալաթիա

— 17 —

ԳՐԱԴԱՏԱԿԱՆ

47. «Վախէն լեզուն առնուեր էր.» 191.—Վախէն լեզուն կապուեր էր, բռնուեր էր:

48. Քանի մը հատորներ որոնք (°.) ընծայ բրած էին ինծի. «211. Օր. Թարգմանչուհին, խորհելով անշուշտ Թէ քանի որ ռուսերէն կ'ըսուի ճեցիյէ եռեւէ և ֆրանսերէն՝ faire cadeau. ինչո՞ւ համար հայերէն չըսուի ընծայ ընել, որոշած է այսպէս Թարգմանել, առանց ի նկատ առնելու Թէ լեզուի ոգւոյն հակառակ է այդ, և Թէ կրնար ըսուիլ. Քանի մը հատորներ՝ զորս ընծայած (իբր ընծայ տրուած) են ինձ:—Հմմտ. «Քեզի կը նուիրեմ.» 113. (je t'en fais cadeeu):

49. «Կ'ըսէր բաներ մը (տճկ. պիր չէյլէր) որոնք (°.) չեմ յիշեր. «218.—Կ'ըսէր այնպիսի բաներ՝ զորս չեմ յիշեր:

50. «Խել մը մարդիկ» 233 (տճկ. պիր խայլը).—Բազմաթիւ, խումբ մը մարդիկ:

51. «Նաւաշինծացույին (պինտիրմէյէր) զայն. «240.—«Իտալիոյ հիւպատոսը պզտիկ աղջիկը նաև հեծցուցեր (տճկ. պինտիրմիշ) էր երկիր (արաբ. մէմլէքէթ) ղրկելու համար.« 310.— Նաւ մտցուցին զայն.—Իտալիոյ հիւպատոսը փոքր աղջիկն (աղջնակն) ալ նաւ մտցուցած էր հայրենիք ուղարկելու համար: Հմմտ. pays. 126 —Երկիր:»

52. «Մարդիկը կլոր՝մը նստած էին.» 262.—Այսինքն՝ մարդիկը նստած էին բոլորածեւ:

53. «Քիչ մը բալասան դրաւ սրտին մէջ.» 249. (il) lui remit un peu de baume dans le coeur.—Այսինքն՝ «Քիչ մը սփոփուեցաւ.» կամ, իւր վիշտը քիչ ամոքեցաւ:»

54. «Ակռաները իրար կը զարնէին. 158.—Պէտք էր ըսել գէթ. «Ակռաներն իրարու կը զարնուէին.» հայերէն՝ «Ակռաները կը կափկափէին:»

55 «Իրենց մեկնումին (départ) առտենը. «347.—Այսինքն՝ իրենց մեկնելու միջոցին՝ մեկնումի պահուն.— Հմմտ. «մեկնում» 127,238,269,309.

56. «(Նա) բազկերակը կը նայէր (տճկ. պագըյօրտու)».—264.—Կը զննէր անոր բազկերակը (Tâtait son pouls)

57. «Քաշ քաշ» 88 (արաբ. գաշգաշա).—քռքիջ. Հմմ. «Կ'դուլի քրքիջներ.» 282. —«Քրքիջներ», 178.—«Քրքիջով խնդալով.» 302:

58 «Ցտակ մը պատասխանեց». 288.—Այսինքն յստակօրէն պատասխանեց:

59. «Զօրս հատ (տճկ. Թանէ, նէֆէր) ունիմ եղբայր.» 310.—Զօրս եղբայր ունիմ.—հաս առարկաներու համար գործածելի է, բայց ո՛չ երբեք՝ անձերու համար:

Գ. ՃԻՅԵՐՃԵԱՆ

ՎԵՐՋ

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Ամէնէն կատարեալը, ամէնէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր Ֆրանսական հանրագիտարաններուն ամէնէն լաւ պատկերազարդուածը:

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր Թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականարար նոր հանրագիտակ բառարան մը: Ականաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիմերը, մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ: Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (Նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և Թիթեռներու, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ):

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմ տետրերով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն ի վեր շաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ: Առ նուազն 400 տետր պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան, եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տետրէ բաղկացեալ անկազմ սեաններով, անկազմ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ: Առաջին երեք հատորները արդէն ծախու են:

Պայմանաւոր բաժանորդագինը հետեւեալն է. { 190 Ֆրանք առանձին տետրերով կամ սեաններով եւ կամ Թղթակազմ հատորով
225 Ֆրանք կազմուած հատորով, (demi-chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանանչ:

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանտաներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անգամ մը, պայմանաւ որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը:

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրուելով, ստորագրողը գերծ կը մնայ ապագայ գինի բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ աւելի պրակներ ալ հրատարակուելու ըլլան: 587

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնաս փողոց, թիւ 17: Խնդրողին 16 երեսնոց պրակ մը՝ իբր նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիաբար:

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

ՏՐՍ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ՊԷՐԱ 396
(Նաենի զարեջրատան վրայի յարկը, Ճիշդ Զգպուեհեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատառապեալ ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ:

Նորանոր եղանակաւ, նաւթ, ճաշակաւոր և զիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականին, դէմքի ձեւաւորութիւն քուն տարիքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով:

[illegible]

Ս. Գ. [illegible] (միշտ կէս օր) [illegible] (միշտ կէս գիշեր) [illegible]

Սանօր —[illegible] 187

ՍԻՆ ԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. աղղապատեայ ասկոնութեամբ այն քան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել: Սինկէրի Ընկերութիւնը քարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ:

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է:

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ՊԷՐԱ, Շիշանէ համբայ, Ղալաթա Սէրայի դիմաց:

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր Խան, Թիւնէլին առեւ. Թրամվէյի կայարանին դիմաց.

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ Թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց Թիւ 13:

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ
աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղն է
ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ
ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար:

Գործարանին Նշանը

ԱՄԵՆԷՆ ախորժահամ ձկան իւղն է «իբոֆոսֆիթ ով», ... ի հետ խառնուած. Տղայք հաճոյքով կ'ուզեն հաւաքել զայն: Բնաւ ուրիշ դեղ մը ասոր չափ ազդեցիկ չէ, բուժելու համար

ՀԻՒԾԱՑԵԼ ԽՈՒԼ (սըրաճա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ՍԻՒՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱՓՏՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով:

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԵՐ ԵՒ ՀԵՐԻԼ 531

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1089	Ֆիտօ	1497	Գօգօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէրթօ	3807	Ֆօնկօ	2906	Գրօտնօ	1695	Մարթէլլօ	2272	Սարֆօ	1118
Անձէլօ	1541	Գարգօ	895	Հէրօ	775	Մարէնկօ	2709	Ցիբրօ	1735
Արիոսթօ	3377	Երատօ	4311	Հիտալկօ	1531	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Բասանօ	1822	Ցօմինօ	987	Հինտու	2720	Մէլօ	1057	Սէրբօ	1200
Բորոտինօ	1264	Ծուբօ	2333	Հօրաթիօ	2600	Մոնթէպէլլօ	1785	Թասսօ	1328
Բրավօ	1076	Ծոտրօ	1712	Հումպէր	595	Մուրինօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնօ	841	Ծինալօ	504	Իտալօ	2254	Նէրօ	1033	Թօրօնթօ	2327
Գալիլէօ	4431	Ժէլսօ	2464	Իտահօ	5540	Օհիօ	4100	Թոլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Ինտօսթանօ	1520	Ձիւնօ	1080	Օթէլլօ	4036	Թրիւրօ	487
Գալիփսօ	1337	Իքատօ	1841	Քիլօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ծիլօ	954	Քօլպինօ	2807	Պալէրմօ	1827	Վալէրօ	1914
Դագօ	1094	Ծինկալօ	1328	Քոնթօ	1700	Պօլօ	510	Վօլօ	1289
Ձերօկօ	2729	Ծիտոնիօ	849	Լէօ	1053	Րէմօ	2239	Վոլթուրնօ	2896
Սիւէցօ	1834	Ծրանչիսքօ	4582	Լէբանթօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Քլիօ	2697	Կալիլէա	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Կօլօրատօ	4235	Կիտանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Րօմէօ	1789		

Ուրպինօ շոգենաւը, Նաւապետ Քըր, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 13ին:

Դիմել առ գործակալս Տ. ՀԻԼԸ ԷՆՏ ՍԸՆԶ
Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միւմլի խան, Ղալաթիա 377

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Շր. 22 4 Օտեսա մեկնի ... մէջօրէէ
Շր. 23,5 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ... 10ին միջօրէէն առաջ (Տարսուս), Աղեքսանդրիա, Բարա-Պաթա..., Ֆօ, Պէյրութ եւ Թիւռ).
Եչ. 24 6 Օտեսա մեկնի 10ին միջօրէէն առաջ.
Եչ. 24,6 Ինէպօլու, Սինոբ, Սամսոն, Օրտու, Կիրեսոն, Տրապիզոն, Բաթում եւ Նովորոսիյսկ մեկնի 4ին միջօրէէ:
Եւր. 25,7 Սեւաստոպոլ մեկնի 4ին միջօրէէ: 551

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԻԼԻԱՅԻ ԵՒ ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՃԱՄԲՈՐԴ ՄԵԿՆՈՂՆԵՐ
Յունիս 10ին Սիւռաթի, Անատոլ. եզերքին
» 10ին Հայնան, Անվերսին:

ՄԵԿՆՈՂՆԵՐ
Յունիս 11ին Սիւռաթի, ուղ. Մարսիլիա:

Համար ... Բարիզի համար.
Առաջին կարգի 345 ֆրանք. Երկրորդ 175 Ֆրանք. [illegible] համար, դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Թարափի փողոց 516 Ֆ. ՕՖՊԱԼ

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերփուլ և Պոլսոյ մէջ [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	10500	[illegible]	2500
[illegible]	10500	[illegible]	2500
[illegible]	10500	[illegible]	3000
Լանքաստրիան	9000	[illegible]	2500
[illegible]	9000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2508
[illegible]	5700	[illegible]	500
[illegible]	5700	[illegible]	508
[illegible]	5700	[illegible]	500
[illegible]	2506		

Ապրանքի ակերէն կը ընդունին ... Ղալաթիա ... համար ... 24 ժամ առաջ:

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷԺՎԱՐ ԼԱՑՆԵՆՏԻՆ
Ղալաթիա, ... վրայ ... 600

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
Իւր ... կը բանի Լիվերփուլ և ... միջեւ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրիա	3228
Քամբանիա	12950	Բալիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թրիա	2936
Ումբրիա	8128	Սիբրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէպպօ	2131
Աւրանիա	7269	Կէրպուրիա	1614

Դիմել առ ՃՕԼԻ և ՍԻԿԷՐ
Joly et Seager
Մէյմանէթիքի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փաշա փողոց

ՄՕՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերփուլ, Պորտօ, Մանչեսթր
[illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3600	[illegible]	2400
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	1000	[illegible]	2000
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	2500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
[illegible] խան
ԽԷՍՏ ՄՕՍ և ԸՆԿ.
194 31, [illegible] Լիվերպուլ

Պատասխանատու ՅԱԿՈԲ ԽՕՐԷՆԵԱՆ